

CEMENTARNICA "USJE" AD – SKOPJE

Annual report

Separate financial statements and

Separate annual accounts

for the year ended 31 December 2018

CEMENTARNICA USJE AD SKOPJE

ANNUAL REPORT 2018

Skopje, February 2019

Contents

1. GENERAL.....3

2. SALES PERFORMANCE 3

3. OPERATIONS.....3

4. HEALTH & SAFETY 4

5. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY.....4

6. ENVIRONMENTAL.....6

7. OTHER INFORMATION 8

8. CORPORATE GOVERNANCE 9

1. GENERAL

Cementarnica USJE AD Skopje (the “Company” or “USJE”) is incorporated in the Republic of Macedonia with the registered address at Boris Trajkovski 94, Skopje.

The Company’s main activity is production and trade of cement, masonry cement, ready mix concrete, clinker and other related products.

2. SALES PERFORMANCE

Cement

Despite the fact that the prolonged political crisis affected gravely the country’s economy which lead to an economic stagnation in 2017, in 2018 the country’s economy slowly recuperated and 2,8% GDP growth was achieved due to the solid results from exports, private investment and consumption. In 2018 a final agreement for settling of the “name issue” with the Republic of Greece was signed and its implementation is expected to bring economic benefits for the country.

Even though the political situation stabilized to some extent, the government’s revision of all public construction contracts / licenses led to an estimated drop of the total domestic cement consumption by about 3 - 4% versus last year. This was mainly due to the low realization of the major infrastructure projects and entirely blocked issuance of construction permits in the two most attractive municipalities in Skopje. USJE coped better than the market trend and ended the year with a moderate decrease of 1.6% compared to last year, supported by the successful operation of its distribution terminals.

The decrease of the domestic cement sales was compensated by increased exports of 4.8% in the Kosovo market, which resulted in USJE’s overall sales being practically on par with last year figures.

Consequently, despite the fact that USJE’s gross domestic cement revenues decreased by 1% versus previous year, the increased export revenues contributed to its total cement revenues being marginally increased by 0.3%. Additionally, USJE’s revenues were further facilitated by the sales of solid fuels mainly on the domestic market.

Nevertheless, the increased kiln fuel and electricity prices in 2018 resulted in USJE’s EBITDA being lower by 4.5% compared to 2017.

Vertical Integration

The sales of RMC decreased by 48% compared to 2017. The reasons for this drastic drop are multidimensional and are mainly attributed to the significantly reduced construction activities in the Skopje region and the unfavorable commercial terms dictated by the market. Despite this drop, the RMC batch plant ended the year without losses, aided by the decrease of fixed costs.

Domestic sales of aggregates fared much better, with an increase of 24.3% compared to 2017.

3. OPERATIONS

Operation of both rotary kilns in 2018 followed the demand pattern focusing on optimization of stocks and working capital through the year. During 2018 the average utilization factor of the kiln lines was about 75% while cement mills operated with much lower utilization factor of app. 33 %, hence reflecting the upside potential of USJE’s sales in case of future demand growth.

In 2018, USJE continued using coal as main fuel. The use of lignite in the fuel mix partially contributed in decreasing of energy input cost. The installation of the equipment for usage of alternative fuels enabled introduction of rice husk and RDF, which in the future is expected to contribute in improving of the fuel-mix cost.

Compared to previous year the clinker to cement factor was practically stable. Additionally, with the continuous optimization of the process parameters, USJE managed to decrease the specific electrical energy consumption. All this contributed to decreasing of CO2 emissions/ton cement.

4. HEALTH & SAFETY

USJE continued with the implementation of its own good practices from previous years for the purpose of further developing its overall health and safety performance. In addition, it introduced guidelines and methodologies which are implemented by TITAN Group.

In 2018, TITAN Group granted USJE with the 2017 Best Health and Safety Initiatives and Continuous Improvement Award. This award certifies USJE's commitment towards maintaining and strengthening its health and safety system.

Raising the health and safety awareness through culture development and accepting the health and safety requirements as "normal" part of the job are crucial preconditions for building a sustainable health and safety system. In this light, every single worker is equally important and through direct approach, listening and appreciating their opinion, their broad involvement, are main the tools to come to this level.

Direct and interactive trainings is one of the most favorable tool for raising awareness and learning. Thus, our employees had 3873 hours of trainings (14.7 hr/employee), while contractors received 892 hours (4.0 hr/employee). These numbers are on the similar level as the previous year.

This year 390 safety incidents were reported by our employees. From these reports, as well as the 34 internal audits and 38 safety walks 904 corrective measures emerged, out of which 76% were implemented by the end of the year.

This year greater focus was put on incidents' investigation by conducting 35 investigations, with main focus on root causes analysis.

In addition, the good health and safety performance was confirmed by several external audits. TITAN Group performed 3 audits, ERM (external reviser) made one verification audit for TITAN Group consolidated annual report, while Eurocert performed surveillance audit of the OHSAS system.

As a continuous improvement process of the OHSAS system, more than 10 procedures were revised and several new instructions were introduced.

The overall safety conditions in the plant were further improved with the implementation of many projects such as in the crane galleries, pre-heater elevators, etc.

During 2018 we had five LTIs with no serious consequences, out which two involved our employees and three contractors, and two fatalities which happened outside the plant and involved 1 transporter and 1 contractor.

5. CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

This year we continued to expand our cooperation activities, learning from our stakeholders and deepening our partnerships at all levels. This commitment for continuous improvement enables us to integrate the needs of stakeholders in our strategy and multiply the value we create and share with them.

Annual Sustainability Report in alignment with UN Global Compact Principles

Our active engagement with all our stakeholders nurtures the sustainability of our business as we follow the principles of transparency, open dialogue and collaboration. Our approach to sustainability is an integral part of our business and therefore our Annual Sustainability Report ("ASR") published in 2018 fully

represents our sustainability endeavors, social and environmental performance. The ASR is in accordance with the UN Global Compact criteria, it is aligned with the UNGC Principles and includes the company's financial performance. In addition, the materiality of the ASR was audited and asserted by an independent audit company. Moreover, the ASR was disseminated to more than 100 representatives from our stakeholder groups, including the local community, customers, contractors and suppliers, other businesses, as well as representatives from the local and governmental authorities.

Stakeholder engagement- Open days in USJE

Following its transparency policy, USJE organized five open days in 2018 which gave the opportunity to our stakeholders to visit the plant, learn about our production process, our commitment for permanent improvement through highest standards of operation, as well as introducing Alternative fuels in our fuel mix. The Mayor of the City of Skopje, Petre Silegov, the Deputy Minister of environment, councilors from Municipality of Aerodrom, NGOs representatives, students, citizens, media and other interested parties visited our plant.

Media representatives also participated in an educational workshop on topic "Energy of the future" in Strumica, which was organized by USJE.

Cooperation with Universities - boosting youth employability

In line with our continuous efforts to promote the education of young talented professionals, as well as our commitment for close cooperation with educational institutions, USJE initiated and supported several remarkable projects related to talent development.

Among other, USJE announced a competition for the students of the Faculty of Architecture in Skopje for development of architectural solutions for reconstruction of the facade surfaces of our silos through submitting proposals for surface treatment, color solution and night lighting. All participants received a symbolic award for their participation in the competition, whereas USJE selected 4 solutions for further development of project designs.

In cooperation with Faculty of Technology and Metallurgy, "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje, USJE supported the SARCOS COST - RILEM doctoral course. Further, USJE allowed access to young researchers to its modern laboratory equipment and expertise from our experienced staff. Furthermore, USJE donated new and used equipment for the needs of the practical classes for the students at the Faculty of Electrical Engineering and Information Technologies in Skopje (FEIT). USJE strongly believes that the equipment will contribute to the further improvement of the conditions for studying at FEIT, as well as facilitate the learning and practical experiences of the students.

Also, USJE participated in the Job Fair in the premises of the Faculty of Mechanical Engineering organized by the BEST-Board of European Students in Technology and "Career Days" at the University American College Skopje.

As a signatory of the Pact4Youth in 2018, USJE welcomed 43 interns in different departments.

Collaborative projects with the community

Following our strategic determination for building and maintaining strong local partnerships and responding to the needs of our community and the society, in 2018 the Company continued its collaborative action programs.

Within the project, "Partnering with schools" USJE provided a new energy efficient facade for the elementary school "Kiril Pejcinovic" in the municipality of Kisela Voda in Skopje. With the new facade, the school's exterior look was fully restored and energy savings were estimated to about 30 percent.

USJE, as a significant factor in the business community with complete commitment participated in the establishment of a business association, Council of entrepreneurs in the Municipality of Kisela Voda. Its

main purpose is to bring together businesspersons from the local community by participating and contributing to the further development of the municipality. Mr. Boris Hrisafov, CED of Cementarnica USJE AD Skopje, was elected as President of the Council. The main task of this Council is to identify the problems and difficulties faced by companies in order to improve the business climate. The Council will also enable joint projects, as well as raising the social responsibility of the companies, of which the greatest benefit will have the citizens of the municipality.

USJE donated building materials to help build a Sensory garden to serve the students and teachers at Dimitar Vlahov School for the Sight Impaired located in the municipality of Kisela Voda. The garden is an outdoor classroom which facilitates the students in developing their senses. USJE representatives were part of a voluntary day in the Sensory Garden and took part in planting trees action and coating wooden constructions.

Employee engagement

USJE believes in the continuous development of its employees. Our goal is to promote life-long learning and enhance the professional skills and competencies of our people needed to meet future challenges. The Company continued its effort to train and develop its employees, with special focus on health and safety, environment, technical knowledge, as well as soft skills.

In 2018, the Company organized a total of 10,431 training hours to all employees, including the health and safety training hours and 892 training hours to contractors.

In 2018, TITAN Group launched a new Group-wide online platform unTe people. unTe people is based on SAP SuccessFactors, one of the leading cloud-based Human Capital Management software solutions customized to meet our needs. The platform will allow our Company and our employees to improve employee experience related to people processes and simplify our day-to-day related activities.

6. ENVIRONMENTAL

As a part of TITAN Group, USJE is committed to sustainable development and continuous improvement of its environmental footprint. Activities related to protection of environment are incorporated in all our activities. In this context, some of the projects realized in the course of 2018 are listed below:

Green Belt

Within the project Green Belt, a total 42902 plants were planted in year 2018, out of which 41744 trees were planted on the final benches of the marl quarry, 290 cypress trees were planted at the limestone quarry in Govrlevo, and 635 plants (trees, flowers and bushes) were planted at the factory green areas. Increasing of the green areas, positively contributes for reducing of the fugitive dust and minimizing visual impacts to neighboring residential buildings.

Noise minimization

USJE continues to implement the Action Plan for reduction of noise in its vicinity and for this purpose in 2018 the following activities were performed:

- Installation of silencer on the fan for de-dusting of the silos located on a higher position in the packing department no.2 and no.3;
- Placement of acoustic louvers at the venting openings at cement mill no.6;
- Placement of acoustic louvers at the venting openings located at the blowers for transportation of solid fuel (near vertical mill for solid fuel);
- Closing of loading stations of silos 15-16, 08, and 10 with metal sheets;
- Installation of acoustic insulation on 4 blowers under silos for raw meal on line 3 and 4, as well as other activities recommended in the Study for noise reduction, all in the frame of approved financial recourses.

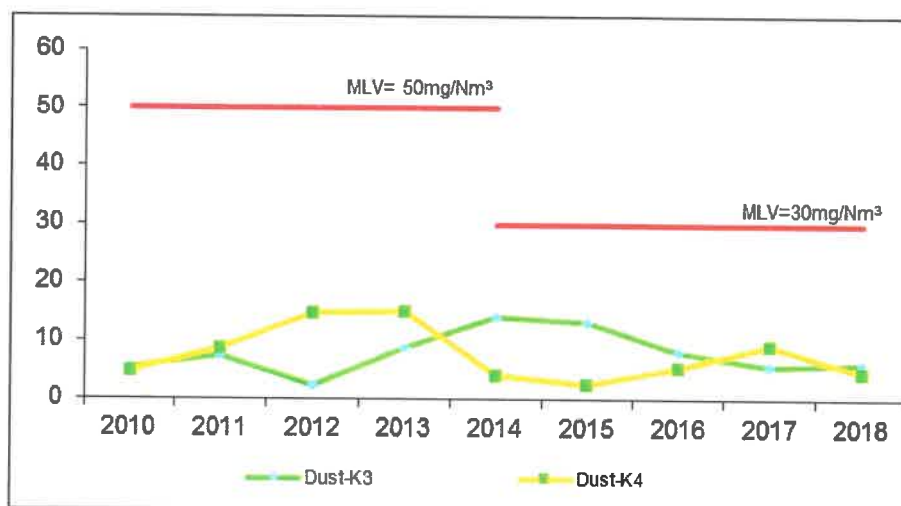
The investments for noise minimization will continue in year 2019, as well.

The measured noise at the monitoring points in the perimeter of the factory and marl quarry does not exceed the stipulated permissible limits.

Air Emissions

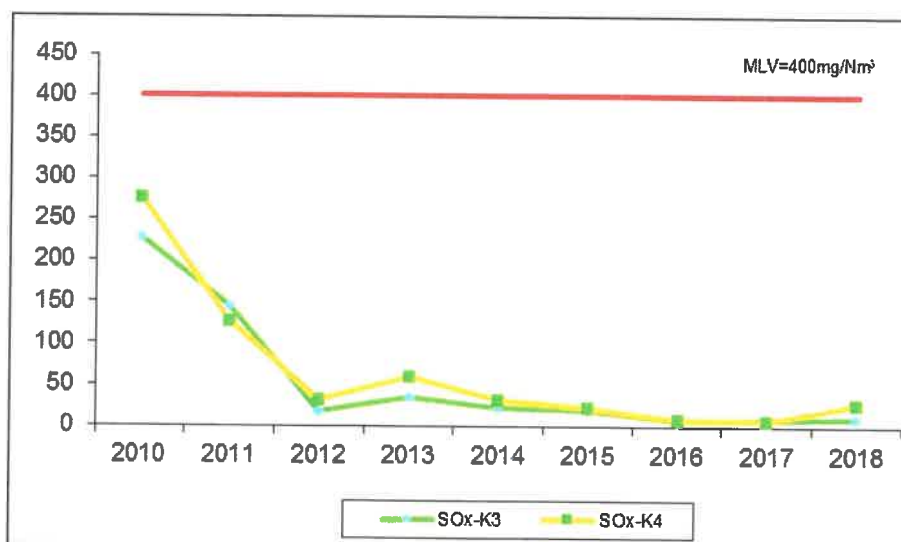
The monitoring of air emissions is a precondition for control and mitigation of the impacts from cement production on the environment. USJE employs an independent 24-hour-system for continuous monitoring of emissions, which enables it to closely monitor the emissions in real time and undertaking timely corrective measures. As a corporate social responsible company, USJE regularly publishes the monthly air emissions reports on its webpage.

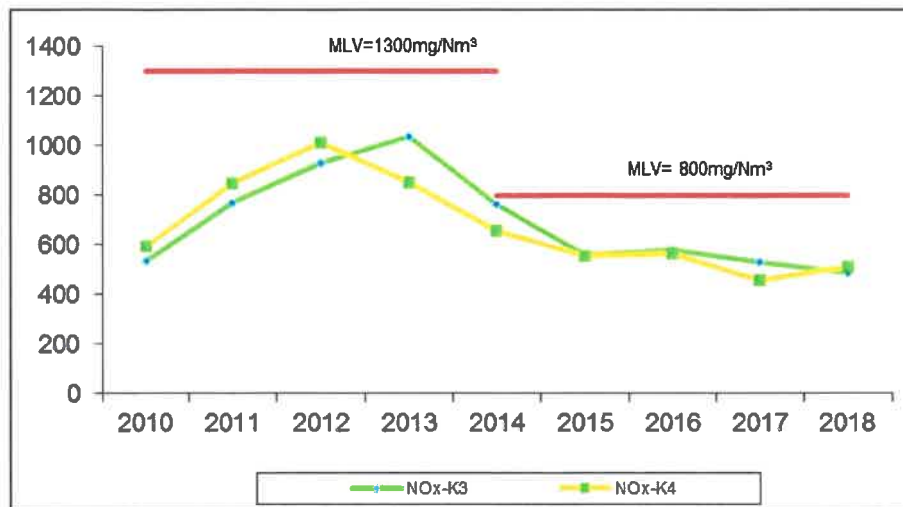
Annual average of air emissions from the main emission sources, are presented in the following graphs:

*MLV=50 mg/Nm³ – Maximum limit value according to national law for emissions

*MLV=30 mg/Nm³ – Maximum limit value accepted from USJE in the A-IPPC

Reducing the Emissions of Fugitive Dust

Following the Action Plan for minimization of diffuse dust emissions in USJE's Plant, the following activities comprising individual or combined measures were completed within the year 2018:

- Modification of the transportation system for sand and limestone in the hall;
- Closing of loading stations for bulk cement on silos no. 15-16, 08, and 10 with metal sheets,
- Improvements of the transport system for materials for cement mills,
- Installation of filter for de-dusting of chute for clinker B,
- Change of filter bags on line 4,
- Continuous monitoring and change of the auxiliary de-dusting filters,
- Renewal of access roads within the factory - continuous activity,
- Creating a green belt around the plant and quarries - continuous activity.

In compliance with the A-Integrated Environmental License for conformity with the operational plan, an independent authorized laboratory performed measurements of PM10 particles at the plant's perimeter. Again it was confirmed that there is no direct correlation between the operations of USJE's Plant and the measured values of PM10 in the ambient air. These values mainly depend on the weather conditions.

Usage of Alternative Fuels

In 2018, USJE introduced a new, modern technology that allows replacement of a certain percentage of the classical fossil fuels used for heating the kilns with alternative fuels. To this end, USJE so far invested 1,5 million Euros in necessary equipment, and started with test production. The introduction of the alternative fuels is in line with the A-Integrated Environmental License for conformity with the operational plan. In this process, we use the best world practices, proven efficient technologies and equipment.

7. OTHER INFORMATION

USJE's Management is firmly committed to the continuing integration of the rules and practices into the Company's operations, which promote transparency, responsibility, reliability, sustainable development and corporate social responsibility in every aspect and field of activity of the Company and its entire network of relationships with shareholders, employees, customers, suppliers, contractors and the society. Respectively, USJE discloses the following information:

1. USJE has two executive members of the Board of Directors ("BoD"), and that is the Chief Executive Director ("CED") and Executive Director, and 5 non-executive members from which 2 are independent.

2. The CED and the Executive Director are not receiving any earnings based on their membership in the BoD. The total income (salaries, other contributions, bonuses, insurance and other receipts) of the executive members of the BoD and of the other members of the key personnel of the Company in 2018 is in amount of 82,426 thousand denars. None of the 5 non-executive members have earnings based on their membership in the BoD.
3. On 6 June 2018, the General Assemble adopted a Decision for profit distribution for the year ended 2017 in accordance with the Company's Trade Law. The dividend declared was in amount of MKD 860,898 thousand denars, respectively 1,527 denars per share, which consists of 785,706 thousand denars profit from 2017 and 75,192 thousand denars unused reinvested profit from 2016. The remaining profit from 2017 in amount of 307,666 thousand denars was reinvested in order to benefit from the new tax incentives available for such activities.
4. The sources of the Company's assets are its operating cash flow.
5. The financial results for 2018 are an integral part of the Financial Statements of the Company and the Group as of 31 December 2018.
6. Consequently, to the previous, a financial risk management policy was explained in detail in the Note 19 to the Financial Statements of the Company and the Group as of 31 December 2018.
7. In June 2018, the Company registered a new warehouse in Strumica for distribution of its products in East part of the country. In January 2018 the Company has closed the warehouse in Bitola.
8. Concerning the transactions with interested parties, on 28 December 2017 USJE concluded a Revolving Credit Line Agreement with Sharrcem SH.P.K Kosovo ("the Borrower") in amount of EUR 6,900 thousand. The Agreement was concluded for a maximum period of up to 30 April 2018 and the interest rate was fixed at 5.50 per cent p.a. The revolving credit line was completely repaid by the borrower in the agreed period.

Since the above mentioned Revolving Credit Line was closed, at the end of October 2018 the Company has concluded a new Revolving Credit Line Agreement with Sharrcem SH.P.K Kosovo in amount of EUR 7,300 thousand. Up to 31 December 2018 no withdrawal has been performed.

9. During 2018, except for above-mentioned transaction with the interested parties, all other transactions with the interested parties are realized in the ordinary course of the business of the Company (Note 17 to the Financial Statements of the Company and the Group as of 31 December 2018).
10. USJE shares the Titan Group's CSR Vision and CSR Policy, to "conduct its business in an ethical and socially responsible manner doing less harm and endeavouring to do more good."

8. CORPORATE GOVERNANCE

Respecting human rights and protecting rights of people who report unlawful or inappropriate behavior is a vital part of USJE's approach to good corporate governance. We have established procedures to report grievances, incidents or issues related to TITAN's Code of Conduct and policies. USJE took a step further by introducing a rulebook that is designed to protect the rights of whistleblowers and appointing an authorized person, who is responsible for receiving whistleblowers' reports. The new rulebook sets down the procedures for whistleblowing, including the steps that should be taken to protect the anonymity of those raising concerns. In 2018, six "yellow" boxes were placed at different positions in the plant where employees and other concerned parties may report any incident or case they justifiably deem inappropriate. Our employees were fully informed and trained on the reporting procedure and their rights arising from the Rulebook on whistleblowers protection.

In 2018, after extensive dialogue with the Union, USJE signed the new Collective Agreement that regulates the rights, obligations and responsibilities of the employees and the Employer arising from the employment relationship established by the Constitution, the Law on Labor Relations and the General Collective Agreement.

During the year, the Company has implemented integration of the two management systems ISO 9001 Quality Management System and ISO 14000 Environmental Management Systems, providing with that improved process management.

Internal Audit's functions include monitoring implementation and compliance with the Company's Internal Regulation, Code of Conduct, Articles of Association and applicable laws and reporting to the Board of Directors any conflict of interest situations relating to the members of the Board of Directors or the Company's executives towards the Company's interests, as such situations may be identified in the frames of the internal audit.

Consistent with the IA Annual plan, throughout 2018 two (2) follow-up audit assignments were performed in the RMC and Aggregates Department and Warehousing in USJE.

The CSR Committee held 4 regular meetings during 2018. It continues to be the driving force and the initiator for all CSR activities that we run as a corporate social responsible company.

Konstantinos Derdemezis

President of the Board of Directors

CEMENTARNICA “USJE” AD - SKOPJE

Separate Statutory Financial Statements

31 December 2018

Contents

Independent auditor's report.....	2
SEPARATE STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME.....	4
SEPARATE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION	5
SEPARATE STATEMENT OF CASH FLOWS.....	6
SEPARATE STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY	7
2.1 Basis of preparation.....	8
2.2 Summary of significant accounting policies	9
2.3 Critical accounting estimates and judgments	21
3. Revenue and expenses.....	23
4. Income tax expense	27
5. Earnings per share (EPS).....	29
6. Property, plant and equipment.....	29
7. Investment property.....	31
8. Exploration and evaluation assets	33
9. Inventories	34
10. Trade and other receivables.....	34
11. Cash and cash receivables	35
12. Share capital	35
13. Other reserves.....	36
14. Provision for retirement benefits (continued).....	38
15. Trade and other payables.....	40
16. Contingences and Commitments.....	41
17. Related party transactions	42
18. Expense by Nature.....	45
19. Financial risk management objectives and policies	45
20. Events after the reporting period	49

GENERAL INFORMATION

Chief Executive Director

Boris Hrisafov

Registered office

Boris Trajkovski 94
1000 Skopje
Republic of North Macedonia

Solicitors

Lawyer Office Polenak - external lawyer
Lawyer Office Dimitrov - external lawyer
Advocates partnership Cakmakova Advocates- - external lawyer

Bankers

Komercijalna Banka AD - Skopje
Stopanska Banka AD - Skopje
NLB Banka AD - Skopje
Silk Road Bank AD - Skopje
Ohridska Banka AD - Skopje
ProCredit Banka AD - Skopje
Sparkasse Banka Makedonija AD - Skopje
Halkbanka AD - Skopje

Auditors

PricewaterhouseCoopers Revizija DOO - Skopje
Bul. 8 September 16, Hyperium Business Center, 2nd floor,
1000 Skopje
Republic of North Macedonia

Independent auditor's report

To the Shareholders of Cementarnica Usje AD Skopje

Report on the separate financial statements

We have audited the accompanying separate financial statements of Cementarnica Usje AD Skopje, which comprise the separate statement of financial position as of 31 December 2018, and the separate statement of comprehensive income, separate statement of changes in equity and separate statement of cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

Management's responsibility for the separate financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these separate financial statements in accordance with Accounting Standards applicable in the Republic of North Macedonia and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of separate financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these separate financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with Standards on auditing applicable in the Republic of North Macedonia (the "Standards"). The Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the separate financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the separate financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the separate financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the separate financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.

An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the separate financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the separate financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of Cementarnica Usje AD Skopje as of 31 December 2018, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with Accounting standards applicable in the Republic of North Macedonia.

Report on other legal and regulatory requirements

Annual report prepared by the Management in accordance with the requirement of the article 384 of the Company Law.

Management is also responsible for the preparation of the Annual accounts and Annual Report of Cementarnica Usje AD Skopje, which were approved by the Board of Directors on 27 February 2019.

As required by the Audit Law, we report that the historical information presented in the Annual Report prepared by Management of Cementarnica Usje AD Skopje in accordance with article 384 of the Company Law is consistent in all material respects with the financial information presented in the Annual Accounts and audited separate financial statements of Cementarnica Usje AD Skopje, as of 31 December 2018 and for the year then ended.

Petko Dimitrov
General Manager

Dragan Davitkov
Certified Auditor

PRICewaterhouseCOOPERS REVIZIJA DOO Skopje

8 April 2019
Skopje, Republic of North Macedonia

SEPARATE STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME
For the year ended 31 December 2018

	Notes	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Sales	3a	4,168,702	4,146,425
Other revenue	3b	101,090	102,314
Cost of sales	3c	(2,870,249)	(2,778,046)
Gross profit		1,399,543	1,470,693
Other operating income	3d	102,351	97,449
Other operating expenses	3e	(164,405)	(182,801)
Selling and marketing expenses	3f	(35,895)	(35,915)
Administrative expenses	3g	(168,564)	(163,467)
Operating profit		1,133,030	1,185,959
Finance income		5,698	6,791
Foreign exchange gains/(losses) net		3,236	5,494
Finance costs		(1,041)	(1,240)
Net finance income	3h	7,893	11,045
Profit before tax		1,140,923	1,197,004
Income tax expense	4	(92,373)	(103,632)
Profit for the year		1,048,550	1,093,372
Other comprehensive income			
<i>Other comprehensive income not to be reclassified to profit or loss in subsequent periods:</i>			
Investment Property revaluation surplus	7	9,844	-
Total comprehensive income for the year		1,058,394	1,093,372
Net profit for the period attributable to:			
Equity holder of the parent company		994,445	1,036,954
Non- controlling interest		54,105	56,418
		1,048,550	1,093,372
Earnings per share information:			
Basic, profit for the period attributable to ordinary equity holders of the parent company	5	1.86	1.94
Total Comprehensive income for the period attributable to:			
Equity holder of the parent company		1,003,781	1,036,954
Non - controlling interest		54,613	56,418
		1,058,394	1,093,372

SEPARATE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION
at 31 December 2018

	Notes	2018 MKD '000	2017 MKD '000
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	6	2,411,653	2,289,939
Investment properties	7	187,396	168,498
Investment in subsidiary		14,660	157
Exploration and evaluation assets	8	4,183	4,183
		2,617,892	2,462,777
Current assets			
Inventories	9	707,936	672,241
Trade and other receivables	10	501,393	502,674
Income tax receivable		15,562	25,060
Cash and short term deposits	11	930,564	829,324
		2,155,455	2,029,299
TOTAL ASSETS		4,773,347	4,492,076
EQUITY AND LIABILITIES			
Capital and reserves			
Share capital	12	1,747,730	1,747,730
Retained earnings		1,048,550	1,093,372
Other reserves	13	547,992	538,148
Reinvested profit		801,080	568,606
		4,145,352	3,947,856
Non-current liabilities			
Provision for retirement benefits	14	46,177	54,111
Provision for rehabilitation of quarries		10,612	10,612
		56,789	64,723
Current liabilities			
Trade and other payables	15	544,626	452,869
Provision for unused holidays		10,139	10,321
Current portion of retirement benefit obligations	14	6,707	5,298
Income tax payable		8,869	10,755
Dividend payable		865	254
		571,206	479,497
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		4,773,347	4,492,076

Authorized on behalf of the Board of Directors on 27 February 2019:

Hrisafov Boris

Chief Executive Director

Nikos Mousouras

Finance Manager

Prepared by authorised accountant with certificate number 102613:

Barlakoska Gabriela

Head of Accounting

SEPARATE STATEMENT OF CASH FLOWS
For the year ended 31 December 2018

	<i>Notes</i>	<i>2018</i> <i>MKD '000</i>	<i>2017</i> <i>MKD '000</i>
Cash flows from operating activities			
Profit before income taxes		1,140,923	1,197,004
<i>Adjustments for:</i>			
Gain on disposal of property, plant and equipment		(4,925)	-
Depreciation of PPE and investment properties		155,383	162,586
Actuarial (gain)/losses, net		(337)	5,613
Interest income		(5,698)	(6,791)
Provision for obsolete inventory		3,152	9,991
Provision for unused holidays (net)		(183)	456
Fair value gain, net		(9,054)	(2,150)
Reversal of accrued income for compensation vehicles at a standstill		-	(14,757)
Interest expense and bank charges		1,041	1,240
Write off trade receivables		1,654	608
NBV of disposed and written off PPE		19	-
Operating profit before working capital changes		1,281,975	1,353,800
Increase in trade and other receivables		(219)	(118,240)
Increase in inventories		(38,847)	(16,691)
Increase in trade and other payables		85,957	65,311
Cash generated from operations		1,328,866	1,284,180
Interest expense and bank charges paid		(1,041)	(1,240)
Income tax paid		(84,760)	(104,583)
Net cash flows generated from operations		1,243,065	1,178,357
Cash flows from investing activities			
Purchase of property, plant and equipment		(277,377)	(263,154)
Increase of participation in subsidiaries		(14,504)	-
Expenditures for exploration and evaluation assets		-	(15,169)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		4,646	-
Interest income received		5,698	6,791
Loan to associate		-	10
Net cash flows generated (used in) investing activities		(281,537)	(271,522)
Cash flows from financing activities			
Dividends paid to group shareholders		(816,437)	(892,894)
Dividends paid to minority shareholders		(43,851)	(48,612)
Net cash flows (used) in financing activities		(860,288)	(941,506)
Net increase in cash and cash equivalents		101,240	(34,671)
Cash and cash equivalents at 1 January		829,324	863,995
Cash and cash equivalents at 31 December	11	930,564	829,324

SEPARATE STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

For the year ended 31 December 2018

	<i>Share capital</i>	<i>Retained earnings</i>	<i>Other Reserves (Note 13)</i>	<i>Reinvested profit</i>	<i>Total</i>
	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>
At 1 January 2018	1,747,730	1,093,372	538,148	568,606	3,947,856
Profit for the year	-	1,048,550	-	-	1,048,550
Other comprehensive income (See note 7)	-	-	9,844	-	9,844
Total comprehensive income	-	1,048,550	9,844	-	1,058,394
Dividends, net	-	(860,898)	-	-	(860,898)
Transfer to retained earnings	-	75,192	-	(75,192)	-
Reinvested profit	-	(307,666)	-	307,666	-
At 31 December 2018	1,747,730	1,048,550	547,992	801,080	4,145,352

On 06 June 2018, the General Assembly brought a Decision for distribution of dividend for the year ended 2017 in accordance with the Company Law. The dividend declared was in amount of MKD 860,898 thousand which consists of MKD 785,706 thousand profit from 2017 and MKD 75,192 thousand unused reinvested profit from 2016. The remaining profit from 2017 in amount of 307,666 thousand was reinvested in order to benefit from the new tax incentives available for such activities.

For the year ended 31 December 2017

	<i>Share capital</i>	<i>Retained earnings</i>	<i>Other Reserves (Note 13)</i>	<i>Reinvested profit</i>	<i>Total</i>
	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>
At 1 January 2017	1,747,730	1,201,365	538,148	308,760	3,796,003
Profit for the year	-	1,093,372	-	-	1,093,372
Other comprehensive income (See note 7)	-	-	-	-	-
Total comprehensive income	-	1,093,372	-	-	1,093,372
Dividends, net	-	(941,519)	-	-	(941,519)
Transfer to retained earnings	-	32,232	-	(32,232)	-
Reinvested profit	-	(292,078)	-	292,078	-
At 31 December 2017	1,747,730	1,093,372	538,148	568,606	3,947,856

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

1. Corporate information

Cementarnica “Usje” A.D. - Skopje (“the Company”) is incorporated in the Republic of North Macedonia with the registered address at Boris Trajkovski 94, Skopje.

The Company’s main activity is production and trade with cement, masonry cement, ready mix concrete, clinker and other related products. The main activity of the subsidiary in Bulgaria is support services for sale of cement on Bulgarian market.

The Company is controlled by Titan Cement Netherlands B.V. registered in Netherlands, which has 94.84% shareholding in the Company. The Company’s ultimate parent is Titan Cement Company S.A. – Greece which is listed on Athens exchange.

Officially starting from 1 July 2013, Cementarnica “Usje” A.D. - Skopje has become a listed company on the Macedonian Stock Exchange (under the sub-segment for mandatory listing). The listed companies has continuing obligations to publish all price sensitive information, information necessary for evaluating the current company’s condition.

The number of employees as of 31 December 2018 was 258 (31 December 2017: 275).

The Company financial statements for the year ended 31 December 2018 have been approved for issue by the Board of Directors on 27 February 2019. These financial statements are subject to approval from the Company’s Shareholders Assembly.

2.1 Basis of preparation

The Financial statements of the Company have been prepared in accordance with the Company Law (Official Gazette of Republic of Macedonia 28/04 with amendments 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/2013, 119/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015 and 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/18, 120/18 and 239/18) and Accounting Principles applicable in the Republic of Macedonia (“Macedonian GAAP”), which are in accordance to the new Rulebook of Accounting published on 29 December 2009 (Official Gazette of Republic of Macedonia 159/09, 164/10 and 107/11) effective from 1 January 2010. This Rulebook comprise the basic text of IFRS's including SIC's and IFRIC's as issued by IASB at 1 January 2009.

In the period as of 31 December 2009 applicable standards were the International Accounting Standards published in Official Gazette of Republic of Macedonia which comprise the following:

- The revisions of International Accounting Standards, IAS 1 to IAS 39 were published on 30 December 2004, previously effective as of 5 November 1999. The effective date for all revised standards is January 1, 2005. In addition, International Accounting Standards, IAS 40 and IAS 41 were published with the effective date 1 January 2005.
- On 10 February 2005 International Financial Reporting Standard 1 was published. The effective date was set to 17 February 2005.
- On 29 December 2005 International Financial Reporting Standards, IFRS 2 to IFRS 7 were published. The effective date was set to 30 December 2005.

IFRS 9, IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12, IFRS 13, IFRS 14, IFRS 15, IFRS 16, IFRS 17, IFRIC 18, IFRIC 19, IFRIC 20 and IFRIC 21 are not included in the Rule Book for Accounting and are not applied by the Company.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.1 Basis of preparation (continued)

The Company's financial statements have been prepared on a historical cost basis, except for the investment property that have been measured at fair value. The Company's financial statements are presented in Macedonian Denars (“MKD”) which is the Company's functional and presentation currency and all values are rounded to the nearest thousands ('000) except when otherwise indicated.

The Company as of 31 December 2018 has one foreign subsidiary, TROJAN CEM EOOD, Bulgaria with 100% holding. Furthermore, on 28 July 2015, the Company has registered a new warehouse in the village of Orovnik (near Ohrid) for strategic presence of its products in the South Western part of the country. For the same purpose, dated on 03 August 2017 the Company has registered a new warehouse in Bitola and on 11 June 2018 a new warehouse in Strumica was also registered. The warehouse in Bitola was terminated in January 2018.

The financial statements are prepared on accruals and going concern basis.

These are Separate Financial statements of the Company in which subsidiary is accounted at cost less any impairment in value.

The Company has also prepared consolidated financial statements in accordance with Accounting Principles applicable in the Republic of Macedonia for the company and its subsidiary (the 'Group'). In the consolidated financial statements, subsidiary have been fully consolidated. The consolidated financial statements can be obtained from Company or website of the Macedonian stock exchange.

Users of these separate financial statements should read them together with the group's consolidated financial statements as at and for the year ended 31 December 2018 in order to obtain full information on the financial position, results of operations and changes in financial position of the group as a whole.

2.2 Summary of significant accounting policies

a. Investment in subsidiary

Subsidiaries are all entities over which the Company has the power to govern the financial and operating policies, generally accompanying a shareholding of more than one half of the voting rights. The existence and effect of potential voting rights that are currently exercisable or convertible are considered when assessing whether the Company controls another entity.

The cost of an acquisition is measured as the fair value of assets given, equity instruments issued and liabilities incurred or assumed at the date of exchange, plus costs directly attributable to the acquisition. In the stand alone financial statements of the Company, investment in subsidiaries is presented at cost less any impairment in value. Distributions received in excess of accumulated profits from the investor are regarded as a recovery of investment and are recognized as a reduction of the cost of the investment.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)**b. Operating segments**

Operating segments are components that engage in business activities that may earn revenues or incur expenses, whose operating results are regularly reviewed by the Management and for which discrete financial information is available. The Management is the person or group of persons who allocates resources and assesses the performance for the entity.

In the Company, the above described functions of the Management are performed by Board of the Directors of the Company. The internal reporting within the Company presented to the Board of Directors is on a Company level and as one operating segment. The decisions brought by the Board of Directors are based on received reports presented as one operating segment.

c. Foreign currency translation

Transactions denominated in foreign currencies are recorded, on initial recognition in the reporting currency, by applying to the foreign currency amount the exchange rate between the reporting currency and the foreign currency at the date of the transaction. Monetary items of assets and liabilities denominated in foreign currencies are retranslated at the functional currency spot rate of exchange ruling at the reporting date. All differences arising on the settlement of monetary items at rates different from those at which they were initially recorded in the period are recognised as income or expense for the period in which they arise.

The exchange rates used for translation at 31st December 2018 and 31st December 2017 were as follows:

Exchange rate:	31December 2018 MKD	31 December 2017 MKD
EUR	61.50	61.49
USD	53.69	51.27

d. Property, plant and equipment

Property, plant and equipment are stated as follows:

- those assets acquired up to 31 December 1998, the revaluation under the previous GAAP at the date of transition of the Company to IFRS (1 January 2004) was accepted as deemed cost since the revaluation was broadly comparable to depreciated cost under IFRS adjusted to reflect changes in general price index.
- those assets acquired after 31 December 1998 are stated at historical cost, net of accumulated depreciation and / or accumulated impairment loss, if any.

Additions are recorded at cost. Cost represents the prices by suppliers together with all costs incurred in bringing new property, plant and equipment into use.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

d. Property, plant and equipment (continued)

Items of property, plant and equipment that are retired or otherwise disposed of are eliminated from the statement of financial position, along with the corresponding accumulated depreciation. Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amount. These are included in the profit or loss.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognized as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. All other repairs and maintenance are charged to the Profit or Loss during the financial period in which they are incurred.

Depreciation of property, plant and equipment, with exception of quarries, is designed to write off the cost or valuation of property, plant and equipment on the straight-line basis over their estimated useful lives. The principal depreciation rates in use are:

Buildings	2.5 -10%
Equipment	5 - 25%

Land is stated in the statement of financial position at cost less impairment and is not depreciated as it is deemed to have an infinite life, except quarries which are depreciated on a depletion basis.

This depletion is recorded as the material extraction process advances based on the unit of production method. The asset's methods of depreciation, useful lives and residual values are reviewed at each financial year end.

e. Investment property

Investment property, comprising of land, production premises with business offices and construction object - restaurant and cafeteria room, is held for long-term rental yields and is not occupied by the Company. The investment properties are stated at fair value, which reflects the market conditions at the reporting date. Gains or losses arising from changes in the fair values of investment properties are included in the profit or loss in the period in which they arise, including the corresponding tax effect. Fair values are determined based on valuation performed by independent valuer using the income method and the market comparison method as primary valuation methods which are generally accepted in European valuation practice.

Investment properties are derecognized either when they have been disposed of or when they are permanently withdrawn from use and no future economic benefit is expected from their disposal. The difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset is recognized in the income statement in the period of de-recognition.

Transfers are made to or from investment property only when there is a change in use. For a transfer from investment property to owner-occupied property, the cost for subsequent accounting is the fair value at the date of change in use.

If owner-occupied property becomes an investment property, the Company's accounts for such property in accordance with the policy stated under property, plant and equipment up to the date of change in use. Any difference at that date between the carrying amount of the property in accordance with IAS 16 and its fair value is treated in the same way as a revaluation in accordance with IAS 16.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

f. Exploration and evaluation assets

Exploration and evaluation expenditure for each area of interest (geographically specific to the concession, permit or mining license granted) is carried forward as an asset if a decision has been made that a mining operation is economically feasible and can be developed for commercial production. At the end of the reporting period, these costs include costs of acquisition of rights to explore. All other exploration and evaluation expenditures are charged to the profit or loss as incurred.

Administrative and general expenses relating to exploration and evaluation activities are expensed as incurred.

g. Financial instruments - initial recognition and subsequent measurement

(i) Financial assets

Initial recognition

Financial assets within the scope of IAS 39 are classified as financial assets at fair value through profit or loss, loans and receivables, held-to-maturity investments, available-for-sale financial assets, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate. The Company determines the classification of its financial assets at initial recognition. All financial assets are recognized initially at fair value plus, in the case of investments not at fair value through profit or loss, directly attributable transaction costs. Purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within a time frame established by regulation or convention in the marketplace (regular way trades) are recognized on the trade date, i.e., the date that the Company commits to purchase or sell the asset.

The Company's financial assets include cash and short-term deposits, trade and other receivables, and short term loans.

Subsequent measurement

The subsequent measurement of financial assets depends on their classification as follows:

Financial assets at fair value through profit or loss

Financial assets at fair value through profit or loss include financial assets held for trading and financial assets designated upon initial recognition at fair value through profit or loss. Financial assets are classified as held for trading if they are acquired for the purpose of selling or repurchasing in the near term. This category includes derivative financial instruments not designated as hedging instruments in hedge relationships as defined by IAS 39. Derivatives, including separated embedded derivatives are also classified as held for trading unless they are designated as effective hedging instruments. Financial assets at fair value through profit and loss are carried in the statement of financial position at fair value with changes in fair value recognized in finance income or finance costs in the income statement. The Company has not designated any financial assets upon initial recognition as at fair value through profit or loss.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

g. Financial instruments - initial recognition and subsequent measurement (continued)

(i) Financial assets (continued)

Loans and receivables

Loans and receivables are non-derivative financial assets with fixed or determinable payments that are not quoted in an active market. Such financial assets are measured at amortized cost using the effective interest rate method (EIR). The gains and losses are recognized in the income statement in the moment when the loans and receivables are reversed or when the value is decreased due to impairment, and through the amortization process.

Held-to-maturity investments

Non-derivative financial assets with fixed or determinable payments and fixed maturities are classified as held-to maturity when the Company has the positive intention and ability to hold it to maturity. After initial measurement, held-to-maturity investments are measured at amortized cost using the effective interest method. This method use effective interest rate which accurately discounts the estimated future cash follows thought the use full life of the financial asset to net financial value of the financial asset. The gains and losses are recognized in the income statement in the moment when the investments are reversed or when the value is decreased due to impairment, and through the amortization process.

The Company did not have any investments held to maturity during the period ended 31 December 2018 and the year ended 31 December 2017.

Available-for-sale financial investments

Available-for-sale financial investments are non-derivative financial assets which are determinate as available for sales or aren't classified in the previous three categories. After initial measurement, available-for-sale financial investments are measured at fair value with unrealized gains or losses recognized as other comprehensive income in the available-for-sale reserve until the investment is derecognized, at which time the cumulative gain or loss is recognized in other operating income, or determined to be impaired, at which time the cumulative gain or loss is reclassified to the statement of profit or loss.

The Company did not have any available-for-sale financial investments during the period ended 31 December 2018 and the year ended 31 December 2017.

Derecognition

A financial asset (or, where applicable a part of a financial asset or part of a group of similar financial assets) is derecognized when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired; or
- The Company has transferred its rights to receive cash flows from the asset in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Company has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Company has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

g. Financial instruments - initial recognition and subsequent measurement (continued)

(i) Financial assets (continued)

Impairment of financial assets

The Company assesses at each reporting date whether there is any objective evidence that a financial asset or a group of financial assets is impaired. A financial asset or a group of financial assets is deemed to be impaired if, and only if, there is objective evidence of impairment as a result of one or more events that has occurred after the initial recognition of the asset (an incurred 'loss event') and that loss event has an impact on the estimated future cash flows of the financial asset or the group of financial assets that can be reliably estimated. Evidence of impairment may include indications that the debtors or a group of debtors is experiencing significant financial difficulty, default in interest or principal payments, the probability that they will enter bankruptcy or other financial reorganization and where observable data indicate that there is a measurable decrease in the estimated future cash flows, such as changes in arrears or economic conditions that correlate with defaults.

An impairment loss in respect of financial assets measured at amortized cost is calculated as the difference between its carrying amount, and the present value of the estimated future cash flows discounted at the original effective interest rate. Individually significant financial assets are tested for impairment on an individual basis. The remaining financial assets are assessed collectively in groups that share similar credit risk characteristics. All impairment losses are recognized in the income statement.

An impairment loss is reversed if the reversal can be related objectively to an event occurring after the impairment loss was recognized. For financial assets measured at amortized cost, the reversal is recognized in profit or loss.

(ii) Financial liabilities

Initial recognition

Financial liabilities within the scope of IAS 39 are classified as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate. The Company determines the classification of its financial liabilities at initial recognition. All financial liabilities are recognized initially at fair value and in the case of loans and borrowings, plus directly attributable transaction costs.

The Company's financial liabilities include trade and other payables.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification as presented below.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

h. Financial instruments - initial recognition and subsequent measurement (continued)

Financial liabilities at fair value through profit or loss

Financial liabilities at fair value through profit or loss include financial liabilities held for trading and financial liabilities designated upon initial recognition as at fair value through profit or loss.

Financial liabilities are classified as held for trading if they are acquired for the purpose of selling in the near term. This category includes derivative financial instruments entered that are not designated as hedging instruments in hedge relationships as defined by IAS 39. Gains or losses on liabilities held for trading are recognized in profit and loss.

The Company has not designated any financial liabilities upon initial recognition as at fair value through profit or loss.

Loans and borrowings

After initial recognition, interest bearing loans and borrowings are subsequently measured at amortized cost using the effective interest rate method. Gains and losses are recognized in profit and loss when the liabilities are derecognized as well as through the amortization process.

Derecognition

A financial liability is derecognized when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires.

When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability, and the difference in the respective carrying amounts is recognized in the profit or loss.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

h. Financial instruments - initial recognition and subsequent measurement (continued)

(ii) Financial liabilities (continued)

Offsetting of financial instruments

Financial assets and financial liabilities are offset and the net amount reported in the statement of financial position if, and only if, there is a currently enforceable legal right to offset the recognized amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realize the assets and settle the liabilities simultaneously.

h. Inventories

Inventories are valued at the lower of cost and net realisable value. Cost is determined by the weighted average method. The cost of finished goods and work in progress comprises raw materials, direct labour, other direct costs and related production overheads, excluding distribution costs and administrative expenses. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less estimated costs of completion and the estimated costs necessary to make the sale.

Tools and consumable stores are written-off 100% when consumed.

i. Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents include cash in hand, the giro account and deposits held at call with banks with original maturities of up to three months or less.

j. Share capital

Ordinary shares are classified as equity.

k. Taxation

The tax expense for the period comprises current and deferred tax. Tax is recognised in profit or loss, except to the extent that it relates to items recognised in other comprehensive income or directly in equity. In this case, the tax is also recognised in other comprehensive income or directly in equity, respectively.

Current income tax

The current income tax charge is calculated on the basis of the tax laws enacted or substantively enacted at the balance sheet date in the countries where the company and its subsidiaries operate and generate taxable income. Management periodically evaluates positions taken in tax returns with respect to situations in which applicable tax regulation is subject to interpretation. It establishes provisions where appropriate on the basis of amounts expected to be paid to the tax authorities.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

k. Taxation (continued)

Deferred income tax

Deferred income tax is recognised on temporary differences arising between the tax bases of assets and liabilities and their carrying amounts in the consolidated financial statements. However, deferred tax liabilities are not recognised if they arise from the initial recognition of goodwill; deferred income tax is not accounted for if it arises from initial recognition of an asset or liability in a transaction other than a business combination that at the time of the transaction affects neither accounting nor taxable profit or loss.

Deferred income tax is determined using tax rates (and laws) that have been enacted or substantively enacted by the balance sheet date and are expected to apply when the related deferred income tax asset is realised or the deferred income tax liability is settled.

Deferred income tax assets are recognised only to the extent that it is probable that future taxable profit will be available against which the temporary differences can be utilised. Deferred income tax assets and liabilities are offset when there is a legally enforceable right to offset current tax assets against current tax liabilities and when the deferred income taxes assets and liabilities relate to income taxes levied by the same taxation authority on either the same taxable entity or different taxable entities where there is an intention to settle the balances on a net basis.

l. Employee benefits

Pension obligations

The Company, in the normal course of business, makes payments on behalf of its employees for pensions, health care, employment and personnel tax which are calculated according to the statutory rates in force during the year, based on gross salaries and wages. Food allowances travel expenses and holiday allowances are also calculated according to the local legislation. The Company makes these contributions to the Government's health and retirement funds. The cost of these payments is charged to the profit or loss in the same period as the related salary cost.

The Company does not operate any other pension scheme or post-retirement benefits plan and consequently, has no obligation in respect of pensions.

Termination and retirement benefits

Termination benefits are payable whenever an employee's employment is terminated before the normal retirement date or whenever an employee accepts voluntary redundancy in exchange for these benefits. The Company recognises termination benefits when it is demonstrably committed to either terminate the employment of current employees according to a detailed formal plan without possibility of withdrawal or to provide termination benefits as a result of an offer made to encourage voluntary redundancy.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)**l. Employee benefits (continued)**

Pursuant to the Company's signed collective bargaining agreements the Company is obligated to pay retirement benefits in an amount equal to six average republic salaries and between one and three average republic salaries to be paid out as a jubilee anniversary award. The number of average republic salaries for jubilee anniversary awards corresponds to the total number of years of service of the employee as presented in the table below:

Total number of Service Years	Number of Wages
10	1
20	3
30	3
35 (women)	3
40 (men)	3

The defined benefit obligation is calculated annually by independent actuaries using the Project Unit Credit Method. According to the model, the probability of the cash outflow is estimated by calculating probabilities of three decrements: death, invalidity and turnover rate. The probability table is constructed by using assumptions about the probability of death of the employee up to the date when he/she should retire, the probability that the employee will retire earlier due to invalidity and the probability that the employee will terminate the service in the Company before the date when he/she should retire. The present value of the defined benefit obligation is determined by discounting the estimated future cash outflows using the discount rate from the yields on the government bonds issued in Macedonia in 2018 and classified by maturity.

Employee's children scholarships

Starting from 31 December 2009, included in the actuarial calculation of defined benefits are allowances for scholarships of Company employees children attending graduate or post graduate studies and for diseased employee children that are attending secondary school.

Additional benefits at retirement

Starting from 31 December 2013, the actuarial calculation of defined benefits has been supplement with calculation of the present value of the newly introduced long term benefit for certain category of employees - additional benefits at retirement. The calculation is made on the basis of the average parameters of the mentioned population and total expected amount for payment, delivered by the enterprise.

Actuarial gains and losses arising from experience adjustments and changes in actuarial assumptions are charged or credited to profit or loss in the period in which they arise.

m. Provisions

Provisions for environmental restoration, restructuring costs and legal claims are recognised when: the Company has a present legal or constructive obligation as a result of past events; it is probable that an outflow of resources will be required to settle the obligation; and the amount has been reliably estimated.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

m. Provisions (continued)

The provisions comprise of provision for retirement benefits and provision for rehabilitation of quarries. Provisions are not recognised for future operating losses.

Where there are a number of similar obligations, the likelihood that an outflow will be required in settlement is determined by considering the class of obligations as a whole. A provision is recognised even if the likelihood of an outflow with respect to any one item included in the same class of obligations may be small.

Provisions are measured at the present value of the expenditures expected to be required to settle the obligation using a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the obligation. The increase in the provision due to time values is recognized as interest expense.

n. Revenue recognition

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Company and the revenue can be reliably measured. Revenue is measured at the fair value of the consideration received, excluding discounts, rebates and other sales taxes or duty. The following specific criteria must also be met before revenue is recognized:

Sales of goods

Revenue from the sale of goods is recognised when significant risks and rewards of ownership of the goods are transferred to the buyer.

Rendering of services

Fees from services provided are recognized over the period in which the services are rendered and accepted by the buyer.

Interest income

The interest relates to time deposit are accounted for at the expired date of time deposit.

Rental income

Rental income arising from operating leases on investment properties is accounted for on a straight line basis over the lease terms.

o. Leases

Leases in which a significant portion of the risks and rewards of ownership are retained by the lessor are classified as operating leases. Payments made under operating leases (net of any incentives received from the lessor) are charged to the profit or loss on a straight-line basis over the period of the lease.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

p. Dividends distribution

Dividend distribution to the Company's shareholders is recognised as a liability in the financial statements in the period in which the dividends are approved by the Company's shareholders.

q. Events after the reporting period

Events after the reporting period, which provide evidence of conditions that exist as of the reporting date, are treated as adjustable events in these financial statements. Those that are indicative of conditions that arose after the reporting date have been treated as non-adjustable events.

r. Financial risk management

Accounting estimates and assumptions

The Company makes estimates and assumptions concerning the future. The resulting accounting estimates will, by definition, seldom equal the related actual results. The estimates and assumptions that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year are addressed below.

Provisions for environmental restoration

Companies that operate quarries and processing sites are required to restore these quarries and processing sites at the end of their producing lives to a condition that is in line with the prevailing environmental legislation of the country in which the Company operates (to restore the land within 3 years after the closure of the mine site), to the level acceptable to the relevant authorities and to the level that is consistent with the Company's environmental policies and practices.

The provision for environmental restoration reflects the present value of the expected future restoration costs that are expected to be incurred for the areas that have been disturbed at the reporting date. The provision is determined as present value of expected future cash outflows to be incurred for sites rehabilitation. This includes determination of the amount based on rehabilitation project, discount rate and expected inflation rates. The provision is re-measured at every reporting date and is adjusted to reflect the present value of the future expenses required to fulfil the obligation.

The present value of estimated restoration costs (that is, original estimation as well as changes in the accounting estimates) are charged to the profit or loss unless they relate to property, plant and equipment that is on the site, in which case the costs are included within property, plant and equipment and depreciated over the useful life of the related item of property, plant and equipment.

Any change in the net present value of the environmental provision due to the passing of time is included in finance costs in the profit or loss.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.2 Summary of significant accounting policies (continued)

r. Financial risk management (continued)

Pension benefits

The present value of the pension obligations depends on a number of factors that are determined on an actuarial basis using a number of assumptions. The assumptions used in determining the net cost (income) for pensions include the discount rate. Any changes in these assumptions will impact the carrying amount of pension obligations.

The Company determines the appropriate discount rate at the end of each year. This is the interest rate that should be used to determine the present value of estimated future cash outflows expected to be required to settle the pension obligations. In determining the appropriate discount rate, the Company considers the discount rate of the Central Bank of Republic of Macedonia due to the absence of the market of high quality corporate bond or government bonds that are denominated in the currency in which the benefits will be paid, and that have terms to maturity approximating to the terms of the related pension liability.

Other key assumptions for pension obligations are based in part on current market.

Fair value of financial instruments

Cash and cash equivalents, trade receivables and other current financial assets mainly have short term maturity. The nominal value less estimated loss due to impairment of assets and payables with maturity less than one year is approximates their fair value. Financial liabilities included in the category Trade and other payables mainly have short term maturity. For this reason, their carrying amounts at the reporting date approximate their fair values. The fair value of the long-term financial liabilities is determined by using discounted cash-flow valuation technique.

s. Determination of fair values

A number of the Company's accounting policies and disclosures require the determination of fair value, for both financial and non-financial assets and liabilities.. Where applicable, further information about the assumptions made in determining fair values is disclosed in the notes specific to that asset or liability.

2.3 Critical accounting estimates and judgments

Estimates and judgements are continually evaluated and are based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

2.3 Critical accounting estimates and judgments (continued)

a. Critical accounting estimates and assumptions

The Company makes estimates and assumptions concerning the future. Estimates and judgments are continually evaluated and are based on historical experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. The most critical estimates and assumptions are discussed below.

(i) Useful lives of assets

The determination of the useful lives of assets is based on historical experience with similar assets as well as any anticipated technological development and changes in broad economic or industry factors. The appropriateness of the estimated useful lives is reviewed annually, or whenever there is an indication of significant changes in the underlying assumptions.

Further, due to the significant weight of depreciable assets in Company's total assets, the impact of any changes in these assumptions could be material to Company's financial position, and results of operations. If depreciation cost is decreased/increased by 1%, this would result in change of annual depreciation expense of approximately 1,554 thousand denars (2017: 1,626 thousand denars).

(ii) Potential impairment of property, plant and equipment and intangibles

The Company is assessing the impairment of identifiable property, plant, equipment and intangibles whenever there is a reason to believe that the carrying value may materially exceed the recoverable amount and where impairment in value is anticipated. The recoverable amounts are determined by value in use calculations, which use a broad range of estimates and factors affecting those.

Among others, the Company typically considers future revenues and expenses, macroeconomic indicators, technological obsolescence, discontinuance of operations and other changes in circumstances that may indicate impairment. If impairment is identified using the value in use calculations, the Company also determines the fair value less cost to sell (if determinable), to calculate the exact amount of impairment to be charged (if any). As this exercise is highly judgmental, the amount of potential impairment may be significantly different from that of the result of these calculations.

(iii) Impairment of trade and other receivables

The Company calculates impairment for doubtful accounts based on estimated losses resulting from the inability of its customers to make required payments as explained in section for financial assets.

(iv) Provisions

Provisions in general are highly judgmental, especially in the cases of legal disputes. The Company assesses the probability of an adverse event as a result of a past event to happen and if the probability is evaluated to be more than fifty percent, the Company fully provides for the total amount of the liability. The Company is rather prudent in these assessments, but due to the high level of uncertainty, in some cases the evaluation may not prove to be in line with the eventual outcome of the case.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

3. Revenue and expenses

a. Sales

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
<i>Gross sales</i>		
Domestic market	2,810,809	2,741,052
Foreign market	1,357,893	1,405,373
	4,168,702	4,146,425
<i>Domestic market</i>		
Income from cement	2,553,277	2,562,887
Pet coke and coal	172,278	29,534
Income from resale	70,895	98,171
Income from RMC	35,109	68,157
Income from limestone	19,838	18,029
Rebates and discounts	(40,588)	(35,726)
	2,810,809	2,741,052
<i>Foreign market</i>		
Income from cement	891,896	854,449
Pet coke and coal	380,568	374,599
Income from clinker	130,198	203,391
Income from resale	10,857	27,787
Income from limestone	3,955	-
Rebates and discounts	(59,581)	(54,853)
	1,357,893	1,405,373

b. Other revenues

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Transport of cement - related parties	47,464	40,758
Third part freight	37,941	39,854
Freight of clinker - related parties	14,735	18,135
Services	926	3,494
Additives	24	73
	101,090	102,314

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

3. Revenues and expenses (continued)

c. Cost of sales

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Variable costs	1,476,139	1,342,894
Cost of traded goods	549,268	504,840
Fixed costs	419,084	424,657
Packing expenses	162,248	178,509
Depreciation	147,196	155,508
Distribution expenses	127,130	109,893
Inventory change	(10,816)	61,745
	2,870,249	2,778,046

Variable cost consist of kiln fuel, electricity, raw materials, concession fee and other variable cost.

Fixed costs consist of cost of salaries and other benefits, contract labors, security services, cost for quality test and other variable cost such as cost for calibration, intellectual services etc.

d. Other operating income

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Revenues from sold materials	33,016	43,916
Rent income	15,879	16,712
Surpluses	12,696	7,011
Actuarial gains and reversal of unused provision	9,134	7,724
Fair value gain	9,054	6,638
Income from sold pallets in transit	5,591	7,445
Gain from disposed fixed assets	4,926	-
Others	12,055	8,003
	102,351	97,449

Income from sold materials in amount of MKD 33,016 thousand refers to MKD 32,205 thousand sold high-burnt bricks, grinding balls etc.as intercompany and MKD 811 to third parties. The costs are recognised in other operating expenses (see Note 3 e)

Rent income in amount of MKD 15,879 thousand consist of rented business premises space in amount of MKD 10,566 thousand, land in amount of MKD 2,220 thousand and silo trucks MKD 563 thousand, all to third parties and then land in amount of MKD 2,530 thousand as intercompany.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

3. Revenues and expenses (continued)**d. Other operating income (continued)**

Surplus of products in amount of MKD 12,696 thousand consist of MKD 8,754 thousand related to semi-finished and finished goods as well as surplus of fly-ash, gypsum and fe supplement recognised during inventory count as of 31 December 2018 and MKD 3,943 thousand due to regular activities.

The actuarial gains and reversal of unused provision for employee's benefits in amount of MKD 9,134 thousand relates to changes in actuarial assumptions calculated annually by independent actuaries using the projected unit credit method (See Note 14).

Fair value gain in amount of MKD 9,054 thousand relates to fair value re-measurement of the Investment property (See Note 7) as of 31 December 2018 recognised in the Company's profit and loss.

e. Other operating expenses

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Agency fee	63,806	62,718
Cost of sold materials	31,691	42,196
HM Usage fee	16,115	-
Waste, spoilage, obsolescence and shortage of goods	12,452	1,117
Restructuring costs	9,778	13,628
Actuarial losses and provision	8,797	13,338
Net book value of sold pallets in transit	5,591	7,445
Write off for obsolete inventory	3,152	9,991
Fair value losses	-	4,488
Reversal of accrued income for compensation vehicles at a standstill	-	14,757
Other	13,023	13,123
	164,405	182,801

Agency fee of MKD 63,806 thousand represents fee for Cement Plus - agent in middlemen for selling the products on Kosovo Market.

Cost of sold materials in amount of MKD 31,691 thousand refers to MKD 31,093 thousand sold high-burnt bricks, grinding balls etc. as intercompany and MKD 598 thousand to third parties. The revenues are recognised in other operating income (see Note 3 d).

HM Usage fee of MKD 16,115 thousand relates to paid fee to Sharrcem Kosovo for usage of Horizontal mill for processing the pet coke.

Waste, spoilage, obsolescence and shortage of goods in amount of MKD 12,452 thousand consist of MKD 11,597 thousand recognised raw meal, pozzolana, pet coke, coal and lignite during inventory count as of 31 December 2018 and MKD 855 thousand which refers to shortage of consumables also recognised during the regular annual inventory count.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

3. Revenues and expenses (continued)**e. Other operating expenses (continued)**

Restructuring costs in amount of MKD 9,778 thousand relates to employees who applied for the voluntary leaved scheme.

The amount of MKD 8,797 thousand represents actuarial losses, additional finance costs and current service costs related to employees benefits which arise from experience adjustments and changes in actuarial assumptions calculated annually by independent actuaries using the projected unit credit (see Note 14).

f. Selling and marketing expenses

	<i>2018</i> <i>MKD'000</i>	<i>2017</i> <i>MKD'000</i>
Promotion and advertisement	5,635	5,004
Depreciation	2,376	1,976
Other expenses	27,884	28,935
	<u>35,895</u>	<u>35,915</u>

Other selling and marketing expenses consist of salaries and related expenses, accommodation, IT and telecoms etc.

g. Administrative expenses

	<i>2018</i> <i>MKD'000</i>	<i>2017</i> <i>MKD'000</i>
Third Party fees	78,090	88,429
Promotion and advertisement	14,377	11,853
Depreciation	5,811	5,102
Other expenses	70,286	58,083
	<u>168,564</u>	<u>163,467</u>

Third Party fee consist of MKD 75,052 thousand for provided management support services and MKD 3,038 audit and legal fees. More specifically, management support services refers to engineering & technology services, procurement, finance services, information technology, legal services, human resources, corporate and social responsibility, corporate communications services etc.

Other administrative expenses consist of salaries and related expenses, accommodation, IT and telecoms, car expenses etc.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

3. Revenues and expenses (continued)

h. Net Finance income

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Interest income	5,698	6,791
Bank charges	(1,024)	(1,085)
Interest expense	(17)	(155)
Net foreign exchange gains/(losses)	3,236	5,494
	7,893	11,045

4. Income tax expense

The income tax expense comprises of:

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Current Income tax	92,373	103,632
	92,373	103,632

As of 31 December 2017, the tax on non-deductible expenses is as follows:

	2017 MKD '000
Net profit before income tax	1,197,004
At statutory income tax rate of 10%	119,700
Tax on non-deductible expenses:	6,571
Other compensations to the employees	2,510
Expenses not related to the main activities	169
Entertainment	746
Penalties and WHT	18
Sponsorship and donations	226
Scholarship	318
Other	2,584
Less	
Reinvested profit	(21,689)
Donations for sport activities	(950)
	103,632
Effective interest rate	8.6%

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

4. Income tax expense (continued)

As of 31 December 2018, the tax on non-deductible expenses is as follows:

	2018 MKD'000
Net profit before income tax	1,140,923
At statutory income tax rate of 10%	114,092
<i>Tax on non-deductible expenses:</i>	4,602
Other compensations to the employees	2,454
Expenses not related to the main activities	197
Entertainment	784
Penalties and WHT	11
Sponsorship and donations	260
Scholarship	303
Other	593
<i>Less</i>	
Reinvested profit	(26,321)
	92,373
Effective interest rate	8%

The periods that remain open to review by the tax authorities with respect to tax liabilities is 5 to 10 years, starting from the date of the submitted tax report. The taxation system is undergoing continual revision and amendment. However there are still difference interpretation of the fiscal legislation. The tax authorities may have different approaches to certain issues in different circumstances, and assess additional tax liabilities together with additional payment interest and penalties. The Company does not expect consequences that may result in a potential material liability in this respect.

The profit tax law has been amended and came in to force starting from 1 January 2019, valid for the fiscal year 2019. Mainly changes relate to spreading the non-deductible expenses category, changes on the tax treatment of the depreciation and changes in the transfer pricing provisions. Referring the non-deductible expenses, the bonus expenses (payments) above the maximum base for calculation and payment of social contributions will be treated as non-deductible expense. This change will have effect on the profit tax of the Company. The depreciation expense will be treated as tax deductible, if the expense is calculated within the statutory prescribed depreciation rates and rules. In addition, the new provisions are applicable for all type of transactions with related parties. Furthermore, the Company will have to submit transfer pricing report along with the Annual Profit Tax Return. For calculation of the possible effects on the profit tax and the financials of the Company, the Guidelines for depreciation and transfer pricing are needed, which are not published, yet.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

5. Earnings per share (EPS)

Basic EPS amounts are calculated by dividing the profit for the year attributable to ordinary equity holders of the ultimate parent by the weighted average of ordinary shares outstanding during the year. The following reflects the outcome and share data used in the basic EPS computations

	31 December 2018	31 December 2017
Profit attributable to ordinary equity holders:		
Continuing operations	1,048,550	1,093,372
Profit attributable to ordinary equity holders	1,048,550	1,093,372
Total comprehensive income attributable to ordinary equity holders:		
Continuing operations	1,058,394	1,093,372
Total comprehensive income attributable to ordinary equity holders	1,058,394	1,093,372
Weighted average number of ordinary shares for basic EPS	563,784	563,784

6. Property, plant and equipment

	Land and Buildings MKD '000	Equipment MKD '000	Construction in progress MKD '000	Total MKD '000
Cost				
At 1 January 2018	3,439,032	4,538,816	286,995	8,264,843
Additions	8,713	-	265,305	274,018
Transfers from Construction in Progress	93,109	145,683	(238,792)	-
Transfer to Investment Property	(790)	-	-	(790)
Investment in Property held by other	3,359	-	-	3,359
Disposals and write offs	(249)	(44,106)	(13)	(44,368)
At 31 December 2018	3,543,174	4,640,393	313,495	8,497,062
Depreciation				
At 1 January 2018	2,171,561	3,803,343	-	5,974,904
Charge for the period	28,088	127,295	-	155,383
Transfer to Investment Property	(790)	-	-	(790)
Disposals and write offs	-	(44,088)	-	(44,088)
At 31 December 2018	2,198,859	3,886,550	-	6,085,409
Net book value				
at 31 December 2018	1,344,315	753,843	313,495	2,411,653
Net book value				
at 1 January 2018	1,267,471	735,473	286,995	2,289,939

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

6. Property, plant and equipment (continued)

	<i>Land and Buildings MKD '000</i>	<i>Equipment MKD '000</i>	<i>Construction in progress MKD '000</i>	<i>Total MKD '000</i>
Cost				
At 1 January 2017	3,344,009	4,411,638	236,105	7,991,752
Additions	38,187	-	215,461	253,648
Transfers from Construction in Progress	37,393	127,178	(164,571)	-
Transfer to Exploration and Evaluation Assets	(5,742)	-	-	(5,742)
Transfer from Exploration and Evaluation Assets	15,679	-	-	15,679
Investment in Property held by other	9,506	-	-	9,506
Disposals and write offs	-	-	-	-
At 31 December 2017	<u>3,439,032</u>	<u>4,538,816</u>	<u>286,995</u>	<u>8,264,843</u>
Depreciation				
At 1 January 2017	2,144,914	3,667,405	-	5,812,319
Charge for the period	26,647	135,938	-	162,585
Disposals and write offs	-	-	-	-
At 31 December 2017	<u>2,171,561</u>	<u>3,803,343</u>	<u>-</u>	<u>5,974,904</u>
Net book value at 31 December 2017	<u>1,267,471</u>	<u>735,473</u>	<u>286,995</u>	<u>2,289,939</u>
Net book value at 1 January 2017	<u>1,199,095</u>	<u>744,233</u>	<u>236,105</u>	<u>2,179,433</u>

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

7. Investment property

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Opening balance at 1 January	168,498	166,348
Gain/(losses), net from fair value adjustment	9,054	2,150
Revaluation reserves from fair value re-measurement	9,844	-
Closing balance at period/year end	<u>187,396</u>	<u>168,498</u>

The investment properties are stated at fair value, which reflects the market conditions at the reporting date. Gains or losses arising from changes in the fair values of investment properties are included in the profit or loss in the period in which they arise, including the corresponding tax effect. Fair values are determined based on annual valuation performed by independent value using the income method and the market comparison method as primary valuation methods which are generally accepted in European valuation practice.

Investment property principally comprise of land, production premises and construction object - restaurant, cafeteria room which is held for long-term rental yields and is not occupied by the Company.

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Rental income derived from investment properties	<u>15,316</u>	<u>15,446</u>
Profit arising from investment properties carried at fair value	<u>15,316</u>	<u>15,446</u>

During 2018, the Company has changed the use of part of building from owner-occupied to investment property. Prior to their reclassification, they were carried in the Company's statement of financial position at cost less any accumulated depreciation for building.

As of 31 December 2018, the Company revalued its investment property on the basis of a valuation performed by an independent valuer, Grant Thornton Consulting Doo Skopje, who holds a recognized and relevant professional qualification and has recent experience in the location and category of the investment property being valued. The valuation model in accordance with that recommended by International Valuation standards Committee has been applied.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

7. Investment property (continued)

The methodology used and key inputs to the valuation of the investment properties are as follows:

	Methodology	Inputs	Ranges
Buildings plot	Income method	Vacancy rate	5%
		Landlord costs	5%
		Capitalization rate	10.79%
Land plot	Market approach - sales comparison method	Asking prices of comparable land plots in the region of Municipality Kisela Voda -Skopje and similar other locations	30 to 70 euro/m2

Significant increases (decreases) in the estimated landlord costs would result in a significant lower (higher) fair value of properties. Significant increases (decreases) in the capitalization rate in isolation would result in a significant lower (higher) fair value of properties.

As a result of the valuation, as at 31 December 2018 the carrying value of the Company's investment property is adjusted / increased for the amount of MKD 18,898 thousand. Part of the gain in the amount of MKD 9,844 thousand resulting from fair value re-measurement at the moment of change of use during 2018 from owner-occupied to investment property as explained above, has been recognized in other comprehensive income and presented in the revaluation reserve (See: Statement of changes in equity).

Remaining fair value gain in amount of MKD 9,054 thousand has been recognized in the Company's profit and loss for the year ended 31 December 2018 (See Note 3d).

The fair value measurement was made using valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair measurement is unobservable.

There were no transfers between assets measured using different valuation techniques during 2018.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

8. Exploration and evaluation assets

	<i>Exploration and evaluation of mineral recourses MKD'000</i>	<i>Total MKD'000</i>
Cost		
At 1 January 2018	17,796	17,796
Additions	-	-
At 31 December 2018	17,796	17,796
Depreciation		
At 1 January 2018	13,613	13,613
Charge for the period	-	-
At 31 December 2018	13,613	13,613
Net book value at 31 December 2018	4,183	4,183
Net book value at 1 January 2018	4,183	4,183
	<i>Exploration and evaluation of mineral recourses MKD'000</i>	<i>Total MKD'000</i>
Cost		
At 1 January 2017	41,393	41,393
Additions	509	509
Transfer from PPE	5,742	5,742
Transfer to PPE	(5,742)	(5,742)
Transfer to PPE	(24,106)	(24,106)
At 31 December 2017	17,796	17,796
Depreciation		
At 1 January 2017	22,041	22,041
Transfer to PPE	(8,428)	(8,428)
Charge for the period	-	-
At 31 December 2017	13,613	13,613
Net book value at 31 December 2017	4,183	4,183
Net book value at 1 January 2017	19,352	19,352

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

9. Inventories

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
Spare parts	268,755	267,970
Raw materials and fuel	180,620	188,981
Consumable stores	157,160	131,111
Semi-finished goods	43,126	50,470
Finished goods	44,865	18,571
Packing materials	12,081	14,943
Goods for resale	777	155
Prepayments for inventory purchase	552	40
	707,936	672,241

10. Trade and other receivables

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
Trade debtors	446,594	434,571
Other current assets	36,478	49,158
Prepayments	18,321	18,945
	501,393	502,674

Other current assets relates to receivables from rented land and PPE, receivables from re-invoiced costs for rented premises, then accruals for receivables from vehicle at a standstill, accruals for insurance premium, accruals for receivables for interest on forex bank deposit, receivables on disposal of tangible and intangible assets and other accruals and receivables.

Trade receivables are non-interest bearing and are generally on 0 - 75 days terms.

The aging analysis of trade receivables is as follows:

	Total	Neither past due nor impaired	Past due but not impaired				
			< 30 days	30-60 days	60-90 days	90-120 days	>120days
2018	446,594	166,597	101,100	58,838	48,114	39,589	32,356
2017	434,571	186,814	126,333	92,817	15,859	5,321	7,427

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

11. Cash and cash receivables

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Bank deposits	822,875	759,382
Cash at bank	107,683	69,938
Cash at hand	6	4
	930,564	829,324

Bank deposits are time deposits in different banks in the country with maturity less than 3 months. The effective interest rates on these short-term bank deposits are negotiated on a case by case basis.

12. Share capital

<i>Authorized, issued and fully paid</i>	<i>Number of shares</i>	<i>% holding</i>
Titan Cement Netherlands B.V. - ordinary shares of MKD 3,100 each	534,667	94.84%
Other shareholders - ordinary shares of MKD 3,100 each	29,117	5.16%
	563,784	100%

	<i>Amount MKD '000</i>
<i>Share capital as registered</i>	
At 31 December 2018 and 31 December 2017	1,747,730

Dividends paid and proposed

	<i>MKD '000</i>
<i>Declared and paid during the period ended 31 December 2017</i>	
Final dividend for 2016:	
MKD 1,670,00 per share	
Declared:	941,519
Paid:	941,506

Declared and paid during the period ended 31 December 2018

Final dividend for 2017:	
MKD 1,527,00 per share	
Declared:	860,898
Paid:	860,287

Dividends declared and paid for the year ended 31 December 2017 and year ended 31 December 2018 entirely relate to cash dividends on ordinary shares.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

13. Other reserves

	<i>Asset revaluation reserve</i>	<i>Statutory reserves</i>	<i>Investment Property revaluation reserve</i>	<i>Total</i>
	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>	<i>MKD '000</i>
At 1 January 2017	268,551	174,772	94,825	538,148
Other comprehensive income	-	-	-	-
At 31 December 2017	268,551	174,772	94,825	538,148
Other comprehensive income	-	-	9,844	9,844
At 31 December 2018	268,551	174,772	104,669	547,992

Investment Property revaluation reserve

During 2018, the Company has changed the use of certain properties, such as part of building from owner-occupied to investment property. Prior to their reclassification, they were carried in the Company's statement of financial position at cost less any accumulated depreciation for building.

As a result of the valuation, as at 31 December 2018 the carrying value of the Company's investment property is increased for the amount of MKD 9,844 thousand resulting from fair value re-measurement at the moment of change of use during 2018 from owner-occupied to investment property as explained above, has been recognized in Other comprehensive income and presented in the Revaluation reserve under category: Other reserves.

Legal reserves

According to Law on Trading Companies, the Company is required to have compulsory statutory reserve established through appropriation of its net profits. The Company is required to set aside 5 percent of its net statutory profit for the year in a statutory reserve until the level of the reserve reaches 1/10 of the share capital. The Company has achieved the required minimum in prior years and consequently no appropriation in 2018 has been made.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

14. Provision for retirement benefits

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Defined retirement benefit obligations	11,206	17,731
Defined jubilee anniversary award obligations	14,508	17,994
Defined scholarship obligations	21,645	19,446
Reservation for retention plan	5,525	4,238
	52,884	59,409
<i>Analyzed as:</i>		
Non-current portion	46,177	54,111
Current portion	6,707	5,298
	52,884	59,409

The movement in the defined benefit obligation over the year is as follows:

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
At 1 January	59,409	59,028
Current service costs	4,043	8,143
Interest cost	2,253	1,902
Recognised actuarial (gains)/losses, net	(6,632)	(1,395)
	59,073	67,678
Benefits paid during the year	(6,189)	(5,232)
(Gains)/losses, - net, from reconciling the actuarial calculation	-	403
Unused provision reversed	-	(3,440)
At 31 December	52,884	59,409

The amounts recognised in the profit and loss are as follows:

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Current service costs	4,043	8,143
Interest cost	2,253	1,902
Recognised actuarial (gains)/losses, net	(6,632)	(1,395)
(Gains)/losses, net, from reconciling the actuarial calculation	-	403
Unused provision reversed	-	(3,440)
	(336)	5,613

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

14. Provision for retirement benefits (continued)

A quantitative sensitivity analysis for change in the discount rate and wage growth as at 31 December 2018 and 2017 is as shown below:

2018

Assumptions	Discount rate		Wage growth	
Sensitivity Level	1% increase	1% decrease	1% increase	1% decrease
	In %	In %	In %	In %
<i>Retirement benefits</i>				
Impact on the net defined benefit obligations	(6.5)	7.5	9.0	(7.9)
<i>Jubilee awards</i>				
Impact on the net defined benefit obligations	(4.3)	5.0	5.6	(5.0)

2017

Assumptions	Discount rate		Wage growth	
Sensitivity Level	1% increase	1% decrease	1% increase	1% decrease
	In %	In %	In %	In %
<i>Retirement benefits</i>				
Impact on the net defined benefit obligations	(7.18)	7.06	7.64	(7.99)
<i>Jubilee awards</i>				
Impact on the net defined benefit obligations	(4.51)	4.65	4.12	(4.02)

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

14. Provision for retirement benefits (continued)

The following payments are expected contributions to be made in the future years:

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Year 1	6,707	5,298
Year 2	6,589	7,966
Year 3	5,370	6,382
Year 4	6,006	6,301
Year 5	4,663	6,240
Years 6-10	20,081	26,903
Over 10 years	78,686	84,900

The principal actuarial assumptions used in 2018 by the independent actuaries were as follows:

- a) The mortality of the employees until the date of retirement is estimated with the population mortality table of the Republic of Croatia 2010 - 2012. Although the State statistical office of the Republic in Macedonia on a regular basis issues mortality tables, these tables are not adequate for actuarial calculations due to the following reasons:
  - The Macedonian mortality tables are not graduated and do not satisfy the required actuarial properties.
  - There has not been a census conducted in Macedonia since 2002, so the methodology of how the population tables are constructed for the period 2006 - 2008 is questionable;
- b) From the data analysis of the turnover scheme of all employees that were employed in the Company since 1953, the data was classified into two categories: data for employees that were employed in and after 1992 and data for employees that were employed before 1992. Namely, from the data it is observable that the employees who were employed before 1992 have tendency to cancel their employment few years before retirement (after fulfilling more than 12

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

14. Provision for retirement benefits (continued)

years in service in the Company), thus not getting the lump sum payments on retirement, which is not the case for employees who were employed in or after 1992 who usually cancel the employment in the first 12 years of their employment in the Company. The category of employees who were employed before 1992 are modelled as a run off portfolio having regarded that out of all employees who were employed on 31.12.2013-2017, in average 7% - 10% were cancelling their employment annually. For the category of employees who were employed in or after 1992, the analysis of data shows dependences between the annual cancellation rate and the number of years in service in the Company of the employees who cancel their employment;

- c) Employee's retirement in the future will be according to the current legislative (64 for male and 62 for female);
- d) Due to unavailable data from relevant institutions for the rate of retirement due to invalidity, the model is created on a manner that the Company will pay retirement benefits only for a regular pension, i.e., the assumption used is that the retirement due to invalidity is zero. From the actuarial practice the rates that are used for invalidity as a result of accident are less than 0.01%, so including this assumption would not change the result materially;
- e) For lump sum payments on retirement, jubilee and additional benefits on retirement, for all Company's employees, a tax rate of 10% calculated on the gross amount that will be paid to the employees was used. For scholarships a tax rate of 0% was used;
- f) All of the children of the employees who will die will enrol in primary i.e., secondary school, if they fulfil the respective age constraints. 86% of the employees' children (including the employees who will die) will enrol in undergraduate studies, if they fulfil the respective age constraints. 14% of the employees' children will enrol in graduate studies, if they fulfil the respective age constraints.

The used financial assumptions were as follows:

Nominal annual increase of the average republic salary: 2%. In order to take into account, the recent changes, the base on which the percentage is applied is calculated as an average of the net monthly salaries paid per employee in the period January - October 2018;

Discount rate: 3.8%. The discount rate is derived from the yields on the government bonds issued in Macedonia in 2018 and classified by maturity. The average maturity of the Company's obligations for all types of benefit is 17 years, so the discount rate that is used in the model is calculated for this maturity from the previously obtained discount rate curve.

15. Trade and other payables

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Trade creditors	415,238	349,329
Tangible assets creditors	65,762	49,771
Customer prepayments	32,115	28,211
Other current liabilities	31,511	25,558
	544,626	452,869

Other current liabilities relate to liability for net payroll, payroll taxes and social securities, liabilities to employees from salaries, accrual for calculated obligation for concession fee and other sundry creditors.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

16. Contingences and Commitments

Contingent liabilities

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Bank guarantees	33,481	26,804
	33,481	26,804

As of 31 December 2018, the Company has obtained a Bank payment guaranties from:

- Halk Banka in favour of Makpetrol Prom Gas of MKD 12,000 thousand related to the purchase of natural gas valid till 31 January 2020, in favour of Customs of MKD 15,000 valid till 1 November 2019 and in favour of OKTA AD Skopje for crude oil in amount of MKD 4,000 thousand valid until 31 January 2019.
- Ohridska Banka in favour of MEPSO AD Macedonia of MKD 2,481 thousand for transmission of electricity valid till 31 January 2019.

Operating lease commitments - company as lessee

The Company leases motor vehicles under lease agreements. The leases have varying terms and clauses. The expenditures are recognised in the profit or loss for the period.

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Up to 1 year	6,333	4,316
Later than 1 year and not later than 5 year	11,031	6,916
	17,364	11,232

In 2018 the Company leases 2 terminals (Ohrid and Strumica) under lease agreements. In 2017 was (Ohrid and Bitola). The Bitola terminal in January 2018 has been terminated. The leases have varying terms and clauses.

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Up to 1 year	849	2,472
Later than 1 year and not later than 5 year	1,089	7,416
	1,938	9,888

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

16. Contingences and Commitments (continued)**Contingent liabilities (continued)***Lease commitments - company as lessee (continued)*

The Company leased Horizontal Mill from MILLKO under lease agreement.

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
Up to 1 year	16,110	16,110
Later than 1 year and not later than 5 year	16,110	32,221
	32,220	48,331

Legal proceedings

From time to time and in the normal course of the business, claims against the Company may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, the management of the Company is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims and accordingly no provision has been made in these financial statements.

17. Related party transactions

Titan Cement Netherlands B.V. owns 94.84% of the Company's share capital.

The following transactions were carried out with the related parties:

a) Sales of goods and services

	2018 MKD '000	2017 MKD '000
<i>Subsidiary:</i>		
Trojan Cem EOOD Sofija - cement	4,878	3,601
Trojan Cem EOOD Sofija - freight	3,512	2,804
<i>Entities under common control:</i>		
Cement Plus Ltd - cement, sand and white cement	279,306	276,620
Cement Plus Ltd - freight revenue	43,952	37,954
Cement Plus Ltd - materials	112	-
SHARRCEM SH.P.K-pet coke	370,904	374,599
SHARRCEM SH.P.K-clinker	113,950	200,716
SHARRCEM SH.P.K-white cement	-	2,780
SHARRCEM SH.P.K- freight revenue	12,138	16,666
SHARRCEM SH.P.K- refractory	9,258	4,491
SHARRCEM SH.P.K- materials and services	22,859	39,172
SHARRCEM SH.P.K- limestone and cement	4,461	-
Titan Cementara Kosjeric - clinker	16,249	-
Titan Cementara Kosjeric – freight revenue	2,598	-
Antea Cement SHA - clinker	-	2,674
Antea Cement SHA - freight revenue	-	1,469
MILLKO - PCM Dooel Skopje - rent	2,530	2,534
MILLKO - PCM Dooel Skopje - other	598	-
	887,305	966,080

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

17. Related party transactions (continued)

Other transactions

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
SHARRCEM SH.P.K- Short term loan principal	123,116	246,376
SHARRCEM SH.P.K- interest	1,175	5,749
	124,291	252,125

Outstanding balances arising from the transactions mentioned above are presented below:

Receivables from related parties

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
<i>Subsidiary:</i>		
Trojan Cem EOOD SOFIJA - grey cement	916	779
<i>Entities under common control:</i>		
Cement Plus Ltd - cement, sand and white cement	10,594	-
SHARRCEM SH.P.K-pet coke	88,816	133,541
SHARRCEM SH.P.K-white cement	-	280
SHARRCEM SH.P.K-clinker	122,289	89,294
SHARRCEM SH.P.K-limestone and cement	2,068	-
SHARRCEM SH.P.K-other	19,586	23,169
MILLKO - PCM Dooel Skopje - rent	705	249
	244,974	247,312

b) Purchases of goods and services

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
<i>Ultimate Parent:</i>		
Titan Cement Company - white cement and pet coke	103,635	384,718
Titan Cement Company - management fee	75,052	82,803
Titan Cement Company - silos	2,583	1,502
<i>Entities under common control:</i>		
Cement Plus Ltd - agency fee	63,806	62,718
SHARRCEM SH.P.K - clinker	2,555	-
SHARRCEM SH.P.K - other	4,359	173
MILLKO - PCM Dooel Skopje - services	16,115	16,132
Antea Cement SHA - clinker	1,602	-
Titan Zlatna Panega - RMC equipment	9,224	-
Titan Zlatna Panega - clinker	7,647	19,736
Titan Zlatna Panega - other	-	138
Titan Zlatna Panega - cost of traded goods	9,048	16,966
	295,626	584,886

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

17. Related party transactions (continued)

Outstanding balances arising from the transactions mentioned above are presented below:

Payables to related parties	<i>2018</i> <i>MKD'000</i>	<i>2017</i> <i>MKD'000</i>
<i>Ultimate Parent:</i>		
Titan Cement Company - management fee	11,850	21,196
Titan Cement Company – CAPEX	17,168	20,337
Titan Cement Company - WC, pet coke and services	13,244	9,257
Titan Cement Company-silos	750	-
<i>Entities under common control:</i>		
Cement Plus Ltd. - agency fee	19,930	3,616
Cement Plus Ltd. - prepayments	-	5,106
MILLKO - PCM Dooel Skopje - services	7,774	7,340
Titan Zlatna Panega - clinker	1,904	-
Titan Zlatna Panega - grey cement	-	503
SHARR CEM SH.P.K - other	757	173
	<u>73,377</u>	<u>67,528</u>

The Company enter into these transactions with the above related parties at mutually agreed terms.

Key management compensation

	<i>2018</i> <i>MKD'000</i>	<i>2017</i> <i>MKD'000</i>
Salaries and other short-term benefits	82,426	83,400
	<u>82,426</u>	<u>83,400</u>

Key management compensation in amount of MKD 82,426 thousand refers to salaries and other short-term benefits of managers and other members of the key personnel of the Company for 2018.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

18. Expense by Nature

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
Raw materials and others	1,093,327	1,022,256
Cost of traded goods and services	549,268	504,840
Utilities	388,516	325,643
Employees benefit expense	292,835	293,395
Other material costs and services	254,074	267,931
Depreciation	155,383	162,586
Distribution expenses	127,130	109,893
Management support services	75,052	82,803
Maintenance	63,398	67,344
Inventory change	(10,816)	61,745
Promotion and advertisement	20,012	16,857
Travelling	16,812	12,999
IT & Telecoms	7,833	7,332
Third party fees	3,038	5,626
Other expenses	38,846	36,178
Total cost of goods sold, selling and marketing and administrative expenses	3,074,708	2,977,428

19. Financial risk management objectives and policies

The Company's principal financial liabilities comprise of trade payables. The Company has various financial assets such as trade receivables, cash and short-term deposits, which arise directly from its operations.

The main risks arising from the Company's financial instruments are liquidity risk, foreign currency risk and credit risk. The management reviews and agrees policies for managing each of these risks which are summarised below.

a) Market risk

Market risk is defined as the 'risk that the fair value or future cash flows of a financial instrument will fluctuate because of changes in market prices' and includes interest rate risk, currency risk and other price risk. The majority of the revenues of the Company are generated on domestic market and the remaining part mainly generated on foreign market.

Expenses of the Company that arise are mainly arising from purchases on domestic and foreign markets.

Management believes that is taking all the necessary measures to support the sustainability and growth of the Company's business in the current circumstances. Nevertheless, future market fluctuations cannot be predicted with accuracy.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

19. Financial risk management objectives and policies (continued)*b) Interest risk*

The Company's income and operating cash flows are substantially independent of changes in market interest rates.

Change in the interest rates and interest margins may influence financing costs and returns on financial investments.

Changes in market interest rates affect the interest income on time deposits with banks. As of 31 December 2018 the Company has time deposits in banks in amount of 822,875 thousand denars (2017: 759,382 thousand denars) therefore 1% rise in market interest rate would have caused (ceteris paribus) the interest received to increase with approximately MKD 8,228 thousands annually (2017: 7,594 thousands annually) while similar decrease would have caused the same decrease in interest received.

c) Foreign exchange risk

The Company's exposure to foreign currency risk is minimal due to the fact that the majority of foreign currency transactions relating to selling and purchases are denominated in EURO, which was stable during all 2018. Also, domestic sales agreements are denominated in EURO.

For purposes of sensitivity analyses from foreign currency risk, Management used the assumption of 1% increase of Foreign exchange rate of EUR which is considered reasonable having in mind stable local currency against EUR during the past years. As of the 31st December 2018, if EUR would have been 1% (2017: 1%) weaker or stronger against MKD, profit would have been 6,513 thousand denars (2017: 8,278 thousand denars) after tax in net balance higher or lower, respectively.

The Company's outstanding balances are as follows:

2018	Total	Domestic	Foreign MKD equivalent
Assets			
Cash and cash equivalents	930,564	352,383	578,181
Trade receivables and other current financial assets	501,393	250,605	250,788
Total assets	1,431,957	602,988	828,969
Liabilities			
Trade payables	415,238	273,173	142,065
Other payables and current liabilities	129,388	85,760	43,628
Total liabilities	544,626	358,933	185,693
Net balance sheet exposure	887,331	244,055	643,276

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

19. Financial risk management objectives and policies (continued)

2017	Total	Domestic	Foreign MKD equivalent
Assets			
Cash and cash equivalents	829,324	100,498	728,825
Trade receivables and other current financial assets	502,674	216,543	286,131
Total assets	1,331,998	317,041	1,014,957
Liabilities			
Trade payables	349,329	199,956	149,373
Other payables and current liabilities	103,540	65,852	37,688
Total liabilities	452,869	265,808	187,061
Net balance sheet exposure	879,129	51,233	827,896

d) Liquidity risk

Liquidity risk is defined as the risk that the Company could not be able to settle or meet its obligations on time. The Company's policy is to maintain sufficient cash and cash equivalents to meet its commitments in the foreseeable future.

The table below summarises the maturity profile of the Company's financial liabilities at 31 December 2018 and 31 December 2017 based on contractual undiscounted payments.

Period ended 31 December 2018

	On demand	Less than 3 months	3 to 12 months	1 to 5 years	> 5 years	Total
Trade payables	-	341,861	-	-	-	341,861
Other payables	-	129,388	-	-	-	129,388
Payables to related parties	-	73,377	-	-	-	73,377

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

19. Financial risk management objectives and policies (continued)**Year ended 31 December 2017**

	On demand	Less than 3 months	3 to 12 months	1 to 5 years	> 5 years	Total
Trade payables	-	281,801	-	-	-	281,801
Other payables	-	103,540	-	-	-	103,540
Payables to related parties	-	67,528	-	-	-	67,528

e) Credit risk

The Company has no significant concentrations of credit risk. The Company has policies in place to ensure that sales of products are made to customers with an appropriate credit history. The Company has policies that limit the amount of credit exposure to any one customer. In addition, to reduce this risk the Company has required as collateral bank guaranties and deposits. Recognisable risks are accounted for by adequate provisions on receivables. As at 31 December 2018, there are no outstanding doubtful significant credit risks which are not already covered by a provision for doubtful receivables.

With respect to credit risk arising from the other financial assets of the Company, which comprise cash and cash equivalents and short term borrowing receivables, the Company's exposure to credit risk arises from default of the counterparty, with a maximum exposure equal to the carrying amount of these instruments. As at 31 December 2018, the Company's cash and cash equivalents were held at short term deposits and current accounts in highly rated financial institutions.

Capital management

The primary objective of the Company's capital management is to ensure that it maintains a strong credit rating and healthy capital ratios in order to support its business and maximise shareholder value.

The Company manages its capital structure and makes adjustments to it, in light of changes in economic conditions. To maintain or adjust the capital structure, the Company may adjust the dividend payment to shareholders, return capital to shareholders or issue new shares, following shareholders' approval. No changes were made in the objectives, policies or processes during the periods ended 31 December 2018 and 31 December 2017.

The Company monitors its equity capital using earnings before interest, tax, depreciation and amortization (EBITDA) for the year.

	2018 MKD'000	2017 MKD'000
EBITDA	<u>1,288,413</u>	<u>1,348,544</u>

The Company is not subject to any externally imposed capital requirements. The structure and management of debt capital is determined at TITAN Group level.

NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS

At 31 December 2018

20. Events after the reporting period

There are no events after the reporting period that would have impact on the 2018 Statement of Comprehensive Income, Statement of Financial Position or Statement of Cash Flow.

--	--	--

--	--

Контролор

Период

1	2	3	0	4	0	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	
									0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6

Вид
работаИдентификационен број
(ЕМБС)

Резервни кодекси

Назив на друштвото ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД-СКОПЈЕАдреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)

на ден 31.12 20 18 година

(во денари)

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	001		2.617.892.475	2.462.776.916
2.	I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	002		4.182.860	4.182.860
3.	Издатоци за развој	003		0	0
4.	Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	004		4.182.860	4.182.860
5.	Гудвил	005		0	0
6.	Аванси за набавка на нематеријални средства	006		0	0
7.	Нематеријални средства во подготовка	007		0	0
8.	Останати нематеријални средства	008		0	0
9.	II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	009		2.411.652.745	2.289.938.694
10.	Недвижности (011+012)	010		1.331.915.786	1.258.043.049
10.a.	Земјиште	011		874.691.142	871.750.918

10.б.	Градежни објекти	012		457,224,644	386,292,131
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
11.	Постројки и опрема	013		735,285,500	723.542.579
12.	Транспортни средства	014		4,421,795	1.677.089
13.	Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	015		14,136,429	10.254.056
14.	Биолошки средства	016		0	0
15.	Аванси за набавка на материјални средства	017		0	0
16.	Материјални средства во подготовка	018		313,494,891	286.994.647
17.	Останати материјални средства	019		12,398,344	9.427.274
18.	III.ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	020		187,396,380	168.498.380
19.	IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	021		14,660,490	156.982
20.	Вложувања во подружници	022		14,660,490	156.982
21.	Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	023		0	0
22.	Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	024		0	0
23.	Побарувања по дадени долгорочни заеми	025		0	0
24.	Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	026		0	0
24.а.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	027		0	0
24.б.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба	028		0	0
24.в.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата	029		0	0
25.	Останати долгорочни финансиски средства	030		0	0
26.	V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	031		0	0
27.	Побарувања од поврзани друштва	032		0	0
28.	Побарувања од купувачи	033		0	0
29.	Останати долгорочни побарувања	034		0	0

30.	VI. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	035		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
31.	Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	036		2.149.716.415	2.015.486.320
32.	I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	037		707.383.664	672.199.771
33.	Залихи на сировини и материјали	038		301.594.651	286.902.404
34.	Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	039		317.021.072	316.101.525
35.	Залихи на недовршени производи и полупроизводи	040		43.126.191	50.470.354
36.	Залихи на готови производи	041		44.864.992	18.570.742
37.	Залихи на трговски стоки	042		776.758	154.746
38.	Залихи на биолошки средства	043		0	0
39.	II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	044		0	0
40.	III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	045		511.769.026	513.962.883
41.	Побарувања од поврзани друштва	046		244.974.293	247.312.894
42.	Побарувања од купувачи	047		231.419.445	221.690.398
43.	Побарувања за дадени аванси на добавувачи	048		14.259.260	9.614.660
44.	Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	049		20.175.544	34.430.717
45.	Побарувања од вработените	050		940.484	914.214
46.	Останати краткорочни побарувања	051		0	0
47.	IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	052		0	0
48.	Вложувања во хартии од вредност (054+055)	053		0	0
48.а.	Вложувања кои се чуваат до доспевање	054		0	0
48.б.	Вложувања според објективната вредност преку добивката или загубата	055		0	0
49.	Побарувања по дадени заеми на поврзани друштва	056		0	0
50.	Побарувања по дадени заеми	057		0	0

51.	Останати краткорочни финансиски средства	058		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
52.	V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	059		930.563.725	829.323.666
52.а.	Парични средства	060		107.688.649	69.941.585
52.б.	Парични еквиваленти	061		822.875.076	759.382.081
53.	VI.ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (ABP)	062		5.738.266	13.812.277
54.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	063		4.773.347.156	4.492.075.513
55.	В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	064		10.697.818.989	7.607.466.204
56.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+ 077-078)	065		4.145.351.242	3.947.855.475
57.	I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	066		1.747.729.749	1.747.729.749
58.	II.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	067		0	0
59.	III.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	068		0	0
60.	IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	069		0	0
61.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	070		128.934.451	119.090.451
62.	XIV. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	071		1.220.137.107	987.663.324
63.	Законски резерви	072		174.772.975	174.772.975
64.	Статутарни резерви	073		0	0
65.	Останати резерви	074		1.045.364.132	812.890.349
66.	XV. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	075		0	0
67.	XVI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	076		0	0
68.	XVII. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	077		1.048.549.935	1.093.371.951
69.	XVIII. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	078		0	0
70.	XIX. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	079		0	0

71.	XX. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	080		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
72.	Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	081		603.830.007	484.437.483
73.	I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	082		56.789.021	64.723.632
74.	Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	083		46.176.648	54.111.259
75.	Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	084		10.612.373	10.612.373
76.	II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	085		0	0
77.	Обврски спрема поврзани друштва	086		0	0
78.	Обврски спрема добавувачи	087		0	0
79.	Обврски за аванси, депозити и кауции	088		0	0
80.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	089		0	0
81.	Обврски по заеми и кредити	090		0	0
82.	Обврски по хартии од вредност	091		0	0
83.	Останати финансиски обврски	092		0	0
84.	Останати долгорочни обврски	093		0	0
85.	III.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	094		0	0
86.	IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до108)	095		547.040.986	419.713.851
87.	Обврски спрема поврзани друштва	096		74.696.588	69.883.245
88.	Обврски спрема добавувачи	097		386.106.249	277.912.098
89.	Обврски за аванси, депозити и кауции	098		32.114.669	23.105.194
90.	Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плата	099		4.368.385	4.556.196
91.	Обврски кон вработените	100		9.271.034	10.455.163
92.	Тековни даночни обврски	101		16.129.457	10.908.677
93.	Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	102		16.845.540	15.619.016

94.	Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	103		0	0
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
95.	Обврски по заеми и кредити	104		0	0
96.	Обврски по хартии од вредност	105		0	0
97.	Обврски по основ на учество во резултатот	106		865.131	254.331
98.	Останати финансиски обврски	107		0	0
99.	Останати краткорочни обврски	108		6.643.933	7.019.931
100.	V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	109		24.165.907	59.782.555
101.	VI. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА(ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	110		0	0
102.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	111		4.773.347.156	4.492.075.513
103.	V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	112		10.697.818.989	7.607.466.204

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Габриела Барлакоска

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 102613

Потпис [Signature]

Во Скопје
На ден 28.02.2019

Во <u>Скопје</u>	Име и презиме на законски застапник на друштвото:
На ден <u>28.02.2019</u>	<u>Борис Хрисафов</u>
	Потпис <u>[Signature]</u>

[Signature]

			Период							Контролор														
1	2	3	0	4	5	3	3	9	7	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	9	0	3	0	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	
									0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)							Резервни кодекси														

Назив на друштвото ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД-СКОПЈЕАдреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)

за периодот од 01.01 до 31.12 2018

(во денари)

Ред. број	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	201		4.593.876.092	4.576.148.533
2.	Приходи од продажба	202		4.422.409.139	4.398.139.379
3.	Останати приходи	203		66.906.696	53.856.916
4.	Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено производство	XXX	XXX	XXX	XXX
4.a.	Залихи на готови производи и на недовршено производство на почетокот на годината	204		69.041.096	128.988.767
4.b.	Залихи на готовите производи и на недовршено производство на крајот на годината	205		79.857.012	67.244.160
5.	Капитализирано сопствено производство и услуги	206		104.560.257	124.152.238
6.	II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	207		3.472.685.761	3.329.528.781
7.	Трошоци за сировини и други материјали	208		1.581.964.699	1.489.527.598
8.	Набавна вредност на продадени стоки	209		558.254.260	509.721.102
9.	Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	210		28.295.399	44.758.985
10.	Услуги со карактер на материјални трошоци	211		539.842.201	512.921.039
11.	Останати трошоци од работењето	212		143.069.677	133.261.141
12.	Трошоци за вработени (214+215+216+217)	213		309.315.668	311.172.880

12.а.	Плати и надоместоци на плата (нето)	214		179.507.081	182.107.941
Ред. број	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
12.б.	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	215		17.328.173	17.513.178
12.в.	Придонеси од задолжително социјално осигурување	216		71.585.933	71.692.956
12.г.	Останати трошоци за вработените	217		40.894.481	39.858.805
13.	Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	218		155.382.343	162.585.361
14.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	219		0	4.488.000
15.	Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековни средства	220		4.805.494	25.356.945
16.	Резервирања за трошоци и ризици	221		31.803.909	36.021.254
17.	Останати расходи од работењето	222		119.952.111	99.714.476
18.	III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	223		17.924.281	20.519.166
19.	Финансиски приходи од односи со поврзани друштва(225+226+227+228)	224		1.682.095	6.991.549
19.а.	Приходи од вложувања во поврзани друштва	225		0	0
19.б.	Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	226		1.175.109	6.388.459
19.в.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	227		506.986	603.090
19.г.	Останати финансиски приходи од работење со поврзани друштва	228		0	0
20.	Приходи од вложувања во неповрзани друштва	229		0	0
21.	Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	230		4.522.512	402.891
22.	Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	231		11.719.674	13.124.726
23.	Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	232		0	0
24.	Останати финансиски приходи	233		0	0
25.	IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	234		9.007.578	8.389.867
26.	Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	235		576.690	997.382
26.а.	Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	236		0	0
26.б.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	237		576.690	997.382
26.в.	Останати финансиски расходи од поврзани друштва	238		0	0
27.	Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	239		16.550	155.220

28.	Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	240		8.414.338	7.237.265
Ред. број	П О З И Ц И Ј А	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
29.	Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	241		0	0
30.	Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања	242		0	0
31.	Останати финансиски расходи	243		0	0
32.	Удел во добивката на придружените друштва	244		0	0
33.	Удел во загубата на придружените друштва	245		0	0
34.	Добивка од редовното работење (201+ 223+244) – (204-205+207+234+245)	246		1.140.922.950	1.197.004.444
35.	Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245) – (201+ 223+244)	247		0	0
36.	Нето добивка од прекинати работења	248		0	0
37.	Нето загуба од прекинати работења	249		0	0
38.	Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	250		1.140.922.950	1.197.004.444
39.	Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	251		0	0
40.	Данок на добивка	252		92.373.015	103.632.493
41.	Одложени даночни приходи	253		0	0
42.	Одложени даночни расходи	254		0	0
43.	НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	255		1.048.549.935	1.093.371.951
44.	НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	256		0	0
45.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	257		267	280
46.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	258		12	12
47.	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	259		1.048.549.935	1.093.371.951
47.а.	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	260		994.396.882	1.036.904.035
47.б.	Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	261		54.153.053	56.467.916
47.в.	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	262		0	0
47.г.	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	263		0	0
48.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	264		1.860	1.939
48.а.	Вкупна основна заработувачка по акција	265		1.860	1.939
48.б.	Вкупна разводната заработувачка по акција	266		0	0
48.в.	Основна заработувачка по акција од прекинато работење	267		0	0
48.г.	Разводната заработувачка по акција од прекинато работење	268		0	0

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОФАТНА ДОБИВКА

за периодот од 01.01 до 31.12 2018

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Број на белешка	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
1.	Добивка за годината	269		1.048.549.935	1.093.371.951
2.	Загуба за годината	270		0	0
3.	Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)	271		9.844.000	0
4.	Останата сеопфатна загуба (274+276+278+280+282+284) - (273+275+277+279+281+283)	272		0	0
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	273		0	0
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	274		0	0
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	275		0	0
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	276		0	0
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	277		0	0
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	278		0	0
11.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (+)	279		9.844.000	0
12.	Промени на ревалоризациските резерви за нетековни средства (-)	280		0	0
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	281		0	0
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	282		0	0
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	283		0	0
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружни друштва (само за потреби на консолидација)	284		0	0
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	285		0	0
18.	Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	286		9.844.000	0
19.	Нето останата сеопфатна загуба (285-271) или (272+285)	287		0	0
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	288		1.058.393.935	1.093.371.951
20.а.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	289		1.003.732.482	1.036.904.035
20.б.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	290		54.661.453	56.467.916
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	291		0	0
21.а.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	292		0	0
21.б.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	293		0	0

0	0
---	---

0	0
---	---

572.260	4.712.000
---------	-----------

84.465.700	85.501.100
------------	------------

0	0
---	---

0	0
---	---

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
78.	90д ⁹	Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ регистрирани во земјата ⁷ (< од АОП 065 од БС)	682	0	0
79.	90д ⁹	Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од Владата на Република Македонија, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< од АОП 065 од БС)	683	0	0
		Ж. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ			
80.	210д, 212, 220д, 222д, 224д, 262, 280д (во земјата), 281д (во земјата), 282д, 284д (во земјата), 216д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	684	12.490.248	10.917.593
81.	220д, 222д, 224д, 282д, 284д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	685	0	0
82.	220д, 222д, 224д, 282д, 284д (во земјата)	Трговски кредити и аванси од физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	686	0	0
83.	214, 216, 218, 225д, 229д, 253д, 254д, 255д, 259д, 262д, 269д, 285д (во земјата), 286д (во земјата), 288д, 29д	Останати обврски кон трговски друштва ⁶ во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија, во земјата ⁷	687	27.570.637	36.300.988
84.	225д, 229д, 23, 253д, 259д, 269д, 288д, 289, 29д	Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОМ, ФЗОМ, АВРМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет	688	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
85.	225д, 229д, 24, 251, 252, 253д, 254д, 255д, 259д, 262д, 265д (во земјата), 269д, 286д (во земјата), 288д, 29д	Останати обврски кон физички лица, трговци-поединци, занаетчии, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации ⁸ во земјата ⁷	689	865.131	254.331
		3. ПРИХОДИ			
		I. Приходи од продажба			
86.	73д и 74 д	Приходи од продажба на стоки (< или = АОП 202 од БУ)	690	0	0
87.	73д и 74д	Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	691	0	0
88.	730, 740 и 741	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	692	2.887.394.863	2.814.825.580
89.	731 и 742	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	693	1.513.055.695	1.562.784.392
90.	731д и 742д	Приходи од продажба на производи, стоки и услуги во земјите членки на ЕУ ¹⁰ (< или = АОП 202 од БУ)	694	0	0
91.	745д	Приходи по основ на употреба на компјутерски софтвер развиен за сопствена употреба (< или = АОП 206 од БУ)	695	0	0
92.	747	Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	696	16.610.433	15.775.378
93.	747д	Приходи од наемнина на земјиште (< или = АОП 202 од БУ)	697	5.348.148	4.754.029
94.	748	Приходи од продажба на добра врз основа на финансиски наем (лизинг) (< или = АОП 202 од БУ)	698	0	0
		II. Останати приходи			
95.	760	Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	699	4.925.874	0
96.	761	Добивки од продажба на биолошки средства (< или = АОП 203 од БУ)	700	0	0
97.	762	Добивки од продажба на учество во капитал и хартии од вредност	701	0	0

¹⁰ Белгија, Германија, Италија, Луксембург, Франција, Холандија, Данска, Ирска, Велика Британија, Грција, Португалија, Шпанија, Австрија, Финска, Шведска, Кипар, Естонија, Унгарија, Чешка, Летонија, Литванија, Латвија, Малта, Полска, Словачка, Словенија, Бугарија, Романија, Хрватска.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		(< или = АОП 203од БУ)			
98.	763	Добивки од продажба на материјали (< или = АОП 203 од БУ)	702	5.590.880	7.444.480
99.	764	Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	703	13.079.198	7.506.806
100.	765	Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	704	0	0
101.	766	Приходи врз основа на ефекти од договорена заштита од ризик (< или = АОП 203 од БУ)	705	0	0
102.	767	Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	706	0	0
103.	767д	Приходи од субвенции (< или = АОП 203 од БУ)	707	0	0
104.	767д	Приходи по основ на донации и спонзорства (< или = АОП 203 од БУ)	708	0	0
105.	768	Приходи од укинување на долгорочни резервирања (< или = АОП 203 од БУ)	709	0	3.626.102
106.	769	Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	710	43.310.744	35.240.764
107.	769д	Приходи од наплатени пенали, неподигнати капари, отстапнини, награди и слично (< или = АОП 203 од БУ)	711	0	38.764
108.	769д	Приходи од поранешни години (< или = АОП 203 од БУ)	712	0	0
109.	769д	Приходи од даноци и придонеси (< или = АОП 203 од БУ)	713	0	0
110.	769д	Приходи од оперативен наем-лизинг (< или = АОП 203 од БУ)	714	0	0
		III. Финансиски приходи			
111.	773д и 776д	Приходи од дивиденди	715	0	0
		S. РАСХОДИ			
112.	700	Расходи на продадени производи и услуги	716	0	0
		I. Трошоци за сировини, материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар			
113.	400д	Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	717	940.430.262	916.154.786
114.	400д	Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	718	11.071.956	8.382.914
115.	400д	Прехранбени артикли (< или = АОП 208 од БУ)	719	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
116.	400д	Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	720	1.389.340	1.416.409
117.	400д	Трошоци за амбалажа (< или = АОП 208 од БУ)	721	95.561.930	111.564.499
118.	400д	Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	722	4.288.518	3.204.354
119.	400д	Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	723	645.455	563.243
120.	400д	Вода (< или = АОП 208 од БУ)	724	0	0
121.	402д и 403д	Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	725	394.434.835	330.248.629
122.	402д и 403д	Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	726	90.886.882	63.729.375
123.	404	Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	727	42.259.392	53.244.292
124.	407	Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	728	996.129	1.019.097
		II. Трошоци за услуги			
125.	410д	Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	729	99.301.065	81.931.773
126.	410д	Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	730	63.354.808	59.289.257
127.	411д	ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	731	2.990.476	2.818.362
128.	411д	ПТТ услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	732	0	0
129.	412д	Надворешни услуги за изработка на производи (лон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	733	0	0
130.	412д	Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	734	168.083.680	152.698.250
131.	414д	Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	735	0	0
132.	414д	Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	736	7.000.721	6.156.597
133.	414д	Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	737	0	0
134.	416д	Трошоци за истражување (< или = АОП 211 од БУ)	738	0	0
135.	416д	Трошоци за развој (< или = АОП 211 од БУ)	739	0	0

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		III. Надомести на трошоците за вработените *			
136.	420д, 421д	Вкалкулирани надомести за време на боледување	740	0	0
137.	422д	Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	741	0	0
138.	422д	Еднократен надоместок во вид на испратнина заради трајно работно ангажирање под услови утврдени со закон (< или = АОП 217 од БУ)	742	9.778.123	13.628.202
139.	422д	Јубилејни награди (< или = АОП 217 од БУ)	743	0	0
140.	422д	Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	744	6.974.520	6.921.676
141.	422д	Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	745	698.511	540.605
142.	441д	Појачана исхрана (< или = АОП 217 од БУ)	746	1.779.005	1.735.632
		IV. Останати трошоци од работењето *			
143.	440	Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	747	9.337.755	6.445.995
144.	440д	Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	748	0	0
145.	441	Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	749	8.742.466	6.870.408
146.	441д	Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)	750	0	0
147.	441д	Надомести за одвоен живот (< или = АОП 217 од БУ)	751	1.184.040	1.141.110
148.	441д	Подароци на вработените (< или = АОП 217 од БУ)	752	1.709.241	1.833.253
149.	441д	Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	753	0	0
150.	441д	Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)	754	0	0
151.	441д	Надомести на име авторски хонорари (< или = АОП 217 од БУ)	755	0	0
152.	441д	Надомести за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	756	0	0
153.	442	Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и	757	0	0

* Износите во позициите од поглавјата III. Надомести на трошоците за вработените и IV. Останати трошоци од работењето се прикажуваат со платениот персонален данок на доход.

Ред. бр.	Група на сметки, сметка	Позиција	Ознака на АОП	Износ	
				Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
		управители			
154.	443	Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	758	8.010.150	6.027.175
155.	444	Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	759	8.609.884	8.286.219
156.	445д	Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	760	5.696.932	5.415.706
157.	446	Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	761	1.024.138	1.084.524
158.	447д	Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	762	788.985	686.013
159.	447д	Придонеси кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	763	0	0
160.	447д	Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	764	345.645	237.087
161.	449	Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	765	118.593.943	111.524.417
		V. Останати расходи			
162.	468	Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	766	7.500	0
163.	468д	Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)	767	0	0
		VI. Вредносно усогласување на финансиски средства и вложувања			
164.	476	Вредносно усогласување на долгорочни финансиски пласмани и други хартии од вредност расположиви за продажба (= АОП 242 од БУ)	768	0	0
		VII. Дивиденди и други надоместоци на вложувачите и реинвестирана добивка			
165.		Исплатени дивиденди	769	860.287.368	941.505.920
166.		Реинвестирана добивка	770	263.210.364	216.886.455
		И. ПОСЕБНИ ПОДАТОЦИ			
167.		Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	771	264	277

Во Скопје _____

На ден 28.02.2019 _____

Лице одговорно за составување на образецот _____

Габриела Барлакоска _____

Овластен застапник на друштвото _____

Борис Хрисафов _____

Дата на приемот во ЦРМ _____

Контролата ја извршиле: _____

--	--	--

--	--

Контролор

Период

--	--	--

Вид
работа

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Идентификационен број
(ЕМБС)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Резервни кодекси

Назив на субјектот ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД - СКОПЈЕАдреса, седиште и телефон Борис Трајковски 94, Скопје, 02/2786-151

Адреса за е-пошта _____

Единствен даночен број 4030954259677

СТРУКТУРА НА ПРИХОДИ ПО ДЕЈНОСТИ (СПД-РЕКАПИТУЛАР)
во периодот од 01.01. до 31.12.2018 година

НКД (Национална класификација на дејности)			Остварени приходи (во денари) ³
Ред. бр.	Класа ¹	Назив ²	
1.	23,51	Производство на цемент	3.591.329.488
2.	46,71	Трговија на големо со цврсти, гасовити горива и сл.производи	552.992.052
3.	46,73	Трговија на големо со дрва, градежен материјал и сан.опрема	113.957.529
4.	08,11	Вадење на дек.камен, варовник, суров гипс, креда и шкрилци	106.159.841
5.	52,21	Услужни дејности поврзани со копнениот превоз	100.507.430
6.	82,99	Останати деловни помошни услужни дејности, неспоманти на друго место	64.878.492
7.	23,63	Производство на готова бетонска смеса	35.286.979
8.	68,20	Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	21.360.738
9.	64,99	Други финансиски-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	17.924.281
10.	68,10	Купување и продажба на сопствен недвижен имот	4.925.874
11.	46,77	Трговија на големо со отпадоци и остатоци	2.477.669
12.			
13.			

НКД (Национална класификација на дејности)			Остварени приходи (во денари) ³
Ред. бр.	Класа ¹	Назив ²	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			

1) Во колоната за „Класа“ се внесува нумеричка ознака за класа согласно НКД за дејноста од која субјектот остварува приход.

2) Во колоната „Назив“ се внесува описно називот на дејноста според НКД од која субјектот остварува приход.

3) Во колоната „Остварени приходи“ се внесува износот на остварени приходи по дејности.

РЕГИСТРИРАНА ПРЕТЕЖНА ДЕЈНОСТ (Со назначување на шифра и назив на класа на дејноста утврдена со НКД)

2 3 5 1

Производство на цемент

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД _____ Производство на цемент _____ ДЕЈНОСТ-

2 3 5 1

(Со назначување на шифра и назив на класа на дејноста утврдена со НКД)

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Габриела Барлакоска

Потпис _____

Во Скопје

На ден 28.02.2019

М.П.*

Име и презиме на законскиот застапник

Борис Хрисафов

Потпис _____

* За трговските друштва не е задолжителна употреба на официјалниот печат согласно Законот за трговските друштва.

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Цементарница “Усје” АД - Скопје (“Друштвото”) е основано во Република Македонија, со регистрирано седиште на Борис Трајковски бр.94, Скопје.

Основната дејност на Друштвото е производство и трговија со цемент, усјемал, готов бетон, клинкер и други производи од цемент. Основната дејност на подружницата во Бугарија е услуги за поддршка на продажбата во Бугарија.

Друштвото е контролирано од Titan Cement Netherlands B.V. со седиште во Холандија, кој поседува 94,84% од акциите на Друштвото. Крајната матична компанија на Друштвото е Titan Cement Company S.A. - Greece.

Официјално од 1 јули 2013 година, Цементарница “Усје” АД - Скопје стана котирачко друштво на Македонската берза (под оддел Задолжителна котација). Со цел да не се создаде лажна слика на пазарот за хартии од вредност, котираните друштва имаат постојано обврски да ги објавуваат сите ценовно чувствителни информации, информации потребни за проценка на моменталната состојба на друштвата.

Бројот на вработени на 31 декември 2018 година е 258 (2017: 275 вработени).

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2018 година се одобрени од страна на Одборот на директори на 27 февруари 2019 година.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ГОДИШНАТА СМЕТКА

Годишната сметка на Друштвото беа подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/04 со измените 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/2013, 119/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015 и 192/2015, 6/2016, 30/2016 and 61/2016) и сметководствените принципи (“македонски ОПСП”), кои се во согласност со новиот Правилник за водење на сметководство објавен на 29 декември 2009 година (Службен весник на Република Македонија 159/09 и 164/10) применлив од 1 јануари 2010 година. Овој Правилник ги содржи ажурираните и соодветно преведените Меѓународни стандарди за финансиско известување т.е. основниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување вклучувајќи ги и ПКТ и КТМФИ како што се објавени од страна на ИАСБ заклучно со 1 јануари 2009 година.

Во периодот заклучно со 31 декември 2009 година во примена беа меѓународните сметководствени стандарди објавени во Службен весник на Република Македонија како што следи:

- Ревидираните меѓународни сметководствени стандарди, МСС 1 до МСС 39 беа објавени на 30 декември 2004 година, претходните со важност од 5 ноември 1999 година. Датумот на стапување во сила на сите ревидирани стандарди е 1 јануари 2005 година. Меѓународните сметководствени стандарди, МСС 40 и МСС 41 се објавени и стапуваат во сила на 1 јануари 2005 година.
- На 10 февруари 2005 година е објавен меѓународниот стандард за финансиско известување 1. Датата на стапување во сила е 17 февруари 2005 година.
- На 29 декември 2005 година се објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување, МСФИ 2 до МСФИ 7. Датумот на стапување во сила е 30 декември 2005 година.

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20 и КТМФИ 21 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

Годишната сметка на Друштвото е подготвена врз основа на историска набавна вредност. Годишната сметка на Друштвото е презентирана во македонски денари (МКД) и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади ('000) освен ако не е поинаку наведено.

Друштвото заклучно со известувачкиот период има една подружница, TROJAN CEM EOOD Бугарија во 100% сопственост на Друштвото. Исто така, на 28 јули 2015 година Друштвото регистрира склад во село Оровник (во близина на градот Охрид) за стратешко присуство на своите производи во југозападниот дел на земјата. За истата цел, на 3 август 2017 година Друштвото регистрира склад во Битола, а на 11 јуни 2018 година регистрира склад и во Струмица. Складот во Битола беше затворен во јануари 2018 година.

Подружницата се евидентира во овие поединечни финансиски извештаи по набавна вредност намалена за било какво обезвреднување на вредноста.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

а. Вложувања во подружници

Подружници се сите ентитети во кои Друштвото има моќ да владее со финансиските и оперативните политики, главно пропратена со сопственост на повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето и ефектот од потенцијалните гласачки права кои што во моментот се на располагање или пак можат да се конвертираат се земаат во предвид при утврдување дали Друштвото има контрола над ентитетот. Набавната вредност на стекнатиот ентитет се утврдува според објективната вредност на дадените средства, издадените капитални инструменти и обврските настанати или претпоставени на датумот на размената, зголемена за трошоците кои директно може да се припишат на стекнувањето. Во одделните финансиски извештаи на Друштвото, вложувања во подружницата се прикажани по набавна вредност намалена за обезвреднување на вредноста. Алоцираните ефекти кои ја надминуваат акумулираната добивка на подружницата се сметаат како поврат на вложувањето и се признаваат како намалување на набавната вредност на вложувањето.

б. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

в. Преведување на странски валути

Трансакции во странска валута се водат по иницијалното признавање во известувачката валута, со претварање на износот во странска валута по курсот помеѓу известувачката валута и странска валута на денот на извршување на трансакцијата. Монетарните ставки деноминирани во странска валута се сведуваат во денарска противвредност користејќи курс кој важи на датумот на известување. Курсните разлики кои произлегуваат од претварањето на монетарните ставки по курс кој се разликува од курсот по кој тие биле иницијално прикажани во периодот, се признаваат како приход или расход во периодот во кој се појавуваат.

Курсевите кои важат на датумот на известување, 31 декември 2018 и 31 декември 2017 се како што следува:

Курс:	31 декември 2018 МКД	31 декември 2017 МКД
ЕУР	61,50	61,49
УСД	53,69	51,27

г. Недвижности, постројки и опрема

Недвижности, постројки и опрема, се евидентираат како што следи:

- За средствата набавени до 31 декември 1998 година, ревалоризацијата направена во согласност со претходните ОПСП, на датумот на прифаќање на МСФР од страна на Друштвото (1 јануари 2004 година) е прифатена како претпоставен трошок бидејќи ревалоризацијата беше приближно еднаква на трошокот за амортизација според МСФР коригиран за порастот на индексот на цени на индустриските производители.
- Средствата набавени по 31 декември 1998 година се евидентираат по набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и последователните акумулирани загуби поради обезвреднување.

Набавките се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува набавна цена од добавувачот заедно со сите трошоци настанати при ставање во употреба на новата недвижност, постројка и опрема.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се отпишуваат или оттуѓуваат се елиминираат од извештајот за финансиска состојба, заедно со соодветната акумулирана амортизација. Добивките или загубите од отуѓувањето се определуваат со споредување на приходот со сметководствената вредност. Тие се вклучуваат во добивката или загубата.

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата е утврдена за да се отпише набавната вредност или проценетата вредност на недвижностите, постројките и опремата врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба на средствата. Основните амортизациони стапки се следните:

Згради	2,5 -10%
Опрема	5 - 25%

Земјата се евидентира во извештајот за финансиска состојба по набавната вредност намалена за исправките поради обезвреднување и не се амортизира, бидејќи се претпоставува дека има неограничен век на траење, освен за рудниците кои се амортизираат врз основа на степенот на исцрпеност. Исцрпеноста се евидентира како процес на материјално извлекување, а се користи методот на единица на производство.

Методите на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

д. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности, главно се состои од земјиште, производни објекти со деловни канцеларии и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена, и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Друштвото. Вложувањата во недвижности се водат по фер вредност, односно пазарна, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во фер вредноста на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во Европската пракса.

Вложувањата во недвижности се депризнаваат кога ќе бидат оттуѓени или кога тие трајно ќе бидат повлечени од употреба а идна економска корист не се очекува од нивната продажба. Разликата помеѓу нето приливите од продажба и сметководствената вредност на средството се признава во билансот на успех во периодот кога средството е депризнаено.

Преносот во или од вложувања во недвижности се прави кога има промена во употребата на средството. За пренос од вложување во недвижност во средство кое се користи од страна на Друштвото, набавната вредност во последователната евиденција на средството е објективната вредност на тоа средство на датумот кога е направен преносот.

Доколку средство кое се користи од страна на Друштвото се пренесе во вложувања во недвижности, вредноста на тоа средство се утврдува во согласност со политиката за недвижности, постројки и опрема до датумот кога е направен преносот. Друштвото треба да ја третира секоја разлика на датумот помеѓу сметководствената вредност на недвижностите во согласност со МСС 16 и нивната објективна вредност, на ист начин како и ревалоризацијата во согласност со МСС 16.

ѓ. Средства за истражување и вреднување

Издатоците за истражување и вреднување (географски врзано за концесијата, дозволата или одобрената рударска лиценца) се капитализираат и се признаваат како средство доколку е одлучено од страна на раководството дека рударските активности економски се оправдани и може да се развијат за комерцијално производство. На крајот на периодот на известување, овие трошоци ги вклучуваат трошоците за стекнување на концесии за детални геолошки истражувања. Сите други издатоци за истражување и вреднување се признаваат како трошок во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

Административните и општи трошоци поврзани со истражувањата и вреднувањата се признаваат како трошоци во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

е. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење

Финансиски средства

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските средства се класифицираат како финансиски средства по објективна вредност преку добивката или загубата, заеми и побарувања, инвестиции кои се чуваат до доспевање, финансиски средства расположливи за продажба или деривативи определени како хеџинг инструменти во ефективен хеџинг, соодветно. Друштвото ја утврдува класификацијата на финансиските средства при иницијалното признавање.

Финансиските средства иницијално се признаваат по објективна вредност плус директно поврзаните трансакциони трошоци, во случај кога вложувањата се вреднуваат по вредност која е различна од објективната вредност преку добивка или загуба. Набавката или продажбата на финансиските средства кои подразбираат испорака на средства во временски период утврден со правна регулатива или пазарна спогодба (редовен начин на набавка) се признаваат на датумот на трансакцијата т.е. датумот на кој Друштвото се обврзува да купи или продаде средство.

Финансиските средства на Друштвото вклучуваат пари и парични средства и краткорочни депозити, побарувања од купувачи и останати побарувања.

Последователни мерења

Последователните мерења на финансиските средства зависат од нивната класификација, како што следи:

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски средства расположливи за тргување и финансиски средства утврдени при иницијалното признавање по објективна вредност преку добивка или загуба. Финансиските средства се класифицирани како расположливи за тргување доколку се набават со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија ги вклучува финансиските инструменти - деривативи кои не ги исполнуваат критериумите за употреба во сметководство на хеџинг како што е дефинирано во МСС 39. Друштвото нема определено финансиски средства по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, кои не котираат на активниот пазар. Овие финансиски средства се сведуваат по амортизирана набавна вредност со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех во моментот кога заемите и побарувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради обезвреднување, како и преку процесот на амортизација.

Вложувања кои се чуваат до доспевање

Недеривативните финансиски средства со фиксни или определени плаќања и со фиксен датум на доспевање се класифицираат како вложувања кои се чуваат до доспевање, доколку Друштвото има намера и можност да ги чува до доспевање. По иницијалното мерење, вложувањата кои се чуваат до доспевање се вреднуваат по амортизирана набавна вредност со користење на методата на ефективна каматна стапка. Овој метод користи ефективна каматна стапка која прецизно ги дисконтира проценетите идни парични приливи низ очекуваниот век на финансиското средство до нето сметководствената вредност на финансиското средство. Добивките и загубите се евидентираат во билансот на успех во моментот кога вложувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради обезвреднување, како и низ процесот на амортизација. Друштвото нема вложувања кои ги чува до доспевање во годините што завршуваат на 31 декември 2018 година и 2017 година.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се недеривативни финансиски средства кои се определени како расположливи за продажба или не се класифицирани во претходните три категории. По иницијалното мерење, финансиските средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност со евидентирање на нереализираните добивки или загуби евидентирани директно во капиталот се додека вложувањето е анулирано, кога кумулативната добивка или загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех, или е утврдено обезвреднување, кога кумулативната загуба евидентирана во капиталот се признава во билансот на успех.

Друштвото нема вложувања расположливи за продажба во годините што завршуваат на 31 декември 2018 година и 2017 година.

Депризнавање

Финансиските средства (или, доколку е соодветно дел од финансиско средство или дел од група на слични финансиски средства) се депризнаваат доколку:

- правото за прием на парични приливи од средството е истечено; или

- Друштвото ги има префрлено своите права за прием на парични приливи во целосен износ без значајно одложување на трето лице преку „аранжмани на посредник” и или (а) Друштвото има префрлено значителен дел од сите ризици и користи од средството, или (б) Друштвото нема префрлено ниту задржано значителен дел од сите ризици и користи од средството, но ја има префрлено контролата на средството.

Намалување на вредноста поради обезвреднување

Друштвото на секој датум на известување утврдува дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети. Финансиското средство или група на финансиски средства се смета за обезвреднето ако, и само ако, постои објективен доказ за намалување на вредноста поради обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои настануваат по иницијалното признавање на средството („настан на загуба”) и тој настан за загуба има влијание на проценетите идни парични приливи на финансиското средство или на група на финансиски средства кои може со сигурност да се проценат. Доказот за обезвреднување може да вклучува индикатори дека должниците или група на должници се соочуваат со значителни финансиски проблеми, неисполнување на обврските за исплата на камата или враќање на главницата, веројатноста дека ќе објават стечај или друга финансиска реорганизација и каде што постојат видливи индикации за мерливо намалување на проценетите идни парични текови, како што се промени во областа на економските услови кои доведуваат до неуспех.

Загуба поради обезвреднување во однос на финансиските средства вреднувани по амортизационен трошок се пресметуваат како разлика помеѓу нивната сметководствена вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични приливи дисконтирана по оригинална ефективна каматна стапка.

Поединечните значителни финансиски средства се тестираат за намалување на вредноста поради обезвреднување поединечно. Останатите финансиски средства се проценуваат заедно во групи кои имаат слични карактеристики во врска со кредитниот ризик.

Сите загуби поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех. Загубата поради обезвреднување може да се анулира доколку може објективно да се поврзе со настанот по признавањето на загубата поради обезвреднување. За финансиските средства кои се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, анулирањето се признава во добивката или загубата.

Финансиски обврски

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските обврски се класифицираат како финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба, како заеми и позајмици или како деривативи кои служат како хеџинг инструменти со ефективен хеџинг, соодветно. Друштвото ја определува класификацијата на финансиските обврски при иницијалното признавање. Финансиските обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, плус директно поврзаните трошоци на трансакцијата доколку се класифицираат како заеми и позајмици.

Финансиските обврски на Друштвото вклучуваат обврски спрема добавувачите и други обврски.

Последователно мерење

Мерењето на финансиските обврски зависи од нивната класификација како што следи:

Финансиски обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба

Финансиските обврски евидентирани по објективна вредност преку добивка или загуба вклучуваат финансиски обврски расположливи за тргување и финансиски обврски одредени по објективна вредност преку добивка или загуба при иницијалното признавање.

Финансиските обврски се класифицираат како расположливи за тргување доколку се набавени со цел продажба во блиска иднина. Оваа категорија вклучува деривативни финансиски инструменти кои не ги исполнуваат сметководствените услови за хеџинг определени според МСС 39. Добивките и загубите од обврските кои се чуваат за тргување се признаваат во билансот на успех.

Друштвото нема одредено финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба.

Заеми и позајмици

По иницијалното признавање, каматоносните заеми и позајмици последователно се мерат низ процесот на нивна амортизација со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех кога обврските се анулираат, како и низ процесот на нивна амортизација.

Де-признавање

Финансиската обврска се де-признава кога задолжението за обврската е подмирено, поништено или престанува да важи.

Кога постоечка финансиска обврска е заменета со друга од ист заемодавател по значително поразлични услови, или пак условите на постоечката обврска значително се променети, таква размена или измена се третира како де-признавање на оригиналната обврска и признавање на новата обврска, а разликата на соодветните сметководствени износи се признава во билансот на успех.

Нетирање на финансиските инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се нетираат и нето износот е презентираан во консолидираниот извештајот за финансиската состојба, ако и само ако, постои применливо законско право за нетирање на евидентираниот износ и постои намера да се порамни на нето основа, или да се признаат средствата или да се порамнат обврските истовремено.

ж. Залихи

Залихите се вреднуваат според пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Набавната вредност се утврдува според методот на просечни цени. Цената на чинење на готовите производи и производството во тек вклучува сировини, директна работна сила, останати директни трошоци и поврзани производствени режиски трошоци, исклучувајќи ги продажните и административните трошоци. Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работењето, намалена за предвидените трошоци за довршување и предвидените трошоци за да се изврши продажбата. Ситниот инвентар се отпишува 100% при ставање во употреба.

з. Пари и парични средства

Парите и паричните средства вклучуваат готовина во благајна, парични средства во банки и депозити со рок на доспевање до три месеци или помалку.

s. Акционерски капитал

Обични акции се класифицирани во капитал.

и. Даноци

Данок на добивка

Данокот на добивка за периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава со добивката или загубата, освен за делот кој се однесува на ставки прикажани во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот. Во тој случај, данокот се признава во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот, соодветно.

Тековен Данок на добивка

Тековниот данок на добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени пред или по датумот на извештајот за финансиската состојба, во земјите каде што Друштвото и неговите подружници работат и генерираат оданочлив приход. Раководството периодично ги проценува заземените позиции во однос на даночни поврати, земајќи ги предвид деловите од даночната регулатива кои што се подложни на толкување. Како резултат на истите, каде што е соодветно, се утврдуваат резервации врз основа на износите кои се очекуваат да бидат платени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се признава на привремените разлики кои произлегуваат помеѓу даночната основица на средствата и обврските и нивните нето сегашни вредности во консолидираните финансиски извештаи. Меѓутоа, обврските за одложениот данок на добивка не се признаени ако произлегуваат од иницијалното признавање на гудвил; одложен данок на добивка сметководствено не се прикажува, доколку произлегуваат од иницијално признавање на средство или обврска во трансакција надвор од бизнис комбинација која во времето на трансакцијата не влијае ниту на сметководствената, ниту на оданочливата добивка или загуба.

Одложениот данок на добивка се утврдува користејќи даночни стапки (и закони) кои што биле донесени до, или последователно донесени по датумот на издавање на извештајот за финансиска состојба и се очекува да се употребат кога поврзаното средство или обврска на одложен данок на добивка ќе се подмирени.

Одложени даночни средства се признаваат само до нивото до кое е веројатно дека идни даночни добивки ќе бидат расположливи, во однос на кои, привремените разлики ќе може да бидат искористени. Одложените даночни средства и обврски се нетираат кога за тоа има правно применливо право за нетирање на тековни даночни средства во однос на тековни даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данок на добивка спрема ист даночен регулатор за истиот даночен ентитет или различни даночни ентитети каде има интенција да се подмират салдата на нето основа.

ј. Користи за вработените

Пензии

Друштвото, во нормалниот тек на работењето, врши уплата на придонесите на вработените за пензии, здравство, вработување и персонален данок на доход кои се пресметани со примена на законските стапки кои се важечки во земјата во текот на годината на бруто платите. Друштвото ги врши овие уплати во владините здравствени и пензиски фондови. Трошокот за овие уплати се прикажува во билансот на успех во истиот период во кој е прикажан и поврзаниот трошок за платите.

Друштвото не работи според било каква друга пензиска шема или план за надоместоци од пензионирање и поради тоа нема никакви дополнителни обврски по овие основи.

Надоместоци за престанок на работен однос и надоместоци од пензии

Надоместоците за престанок на работен однос на вработениот ќе престане пред нормалниот рок за пензионирање или кога вработениот ќе прифати доброволно да замине во замена за овој надоместок. Друштвото признава надоместок за престанок на работен однос во случај кога има одлука за престанок на работниот однос на одредени вработени без можност за повлекување на одлуката или кога постои доброволно пријавување од вработените за престанок на нивниот работен однос.

Според потпишаниот колективен договор, Друштвото е обврзана да исплати отпремнини во износ кој е еднаков на шест просечни републички плати и помеѓу една и три просечни републички плати да бидат исплатени како јубилејни награди. Бројот на просечните републички плати за јубилејните награди одговара на вкупниот број на години на служба од страна на вработените како што е презентирано во табелата подолу:

Вкупно број на години служба	Број на плати
10	1
20	3
30	3
35 (жени)	3
40 (мажи)	3

Дефинираните користи се пресметуваат годишно од страна на независни актуари со примена на кредитната метода за проектирана единица. Согласно моделот, веројатноста дека паричниот одлив ќе се реализира, е изведена со користење на три декременти и тоа: смрт, инвалидитет и прекин на работен однос. Таблицата на веројатност е конструирана со помош на користење претпоставки за: веројатноста за смрт на вработениот до датумот на кој треба да се пензионира, веројатноста дека вработениот предвремено ќе се пензионира како последица на инвалидитет и веројатноста дека вработениот ќе го прекине работниот однос во Компанијата пред датумот на пензионирање.

Сегашната вредност на обврската за дефинирани користи се утврдува со дисконтирање на проценетите идни парични одливи со користење на есконтната стапка од приносите на државните обврзници издадени во Македонија во 2018 година и класифицирани по рочност.

Надоместоци за стипендии на деца на вработени

Почнувајќи од 31 декември 2009 година, во актуарската пресметка е вклучена и пресметката на надоместоците за стипендии кои ги обезбедува Друштвото на децата на вработените кои се на редовни додипломски и последипломски студии, како и на децата на починатите вработени додека се средношколци.

Дополнителни користи при пензионирање

Почнувајќи од 31 декември 2013 година, актуарската пресметка беше дополнета со пресметка на сегашната вредност на идните користи за ново воведената долгорочна корист за одредена категорија на вработени - дополнителни користи при пензионирање. Пресметката е направена врз основа на просечни параметри на споменатата популација и вкупно очекуваниот износ за исплата, доставен од страна на Друштвото.

Актуарските добивки и загуби кои произлегуваат како резултат на искусни проценки и промени во актуарските претпоставки се признаваат како приходи или трошоци во периодот кога истите настанале.

к. Резервации

Резервирањата се признаваат и пресметуваат кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската; и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервациите на Друштвото се состојат од резервации за отпремнини, јубилејни награди, стипендии и ревитализација на рудниците. Резервациите не се признаваат за идни оперативни загуби.

Онаму каде што постојат голем број на слични обврски, веројатноста дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмират обврските, се одредува со земање во предвид на класата на обврските како една целина. Резервации се признаваат дури и кога веројатноста дека одлив на средства ќе биде потребно е многу мала, а се однесува на било која ставка вклучена во истата класа на обврски.

Резервациите се вреднуваат по сегашната вредност на очекуваните издатоци кои се потребни да настанат со цел да се подмири обврската со употреба на pre-tax стапка која ги отсликува тековно пазарните проценки на временската вредност на парите и поврзаните специфични ризици на дадените обврски. Зголемувањето на резервациите како резултат на временските растојанија се признаваат како трошоци по камати.

л. Признавање на приходите

Приходите се признаваат до степенот до кој е веројатно дека Друштвото ќе има прилив на идни економски користи и тие користи можат веродостојно да се измерат. Приходот се вреднува според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги намален за одобрените дисконти, рабати и данокот на додадена вредност. Следниве специфични критериуми исто така треба да бидат задоволени пред приходот да биде признат:

Продажба на стоки

Приходите се признаваат кога значајниот ризик од доделување на сопственоста на стоките ќе се пренесе на купувачот.

Давање на услуги

Надоместоци од обезбедени услуги се признаваат за периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот.

Приходи од камати

Каматите по депозити се пресметуваат по истекување на орочувањето на истите.

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина се однесуваат на приходите остварени од оперативен наем од вложувањата во недвижности и се признаваат на праволиниска основа во текот на целиот период на наемот.

љ. Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицира како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативниот наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавателот) се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на наемот.

м. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивидендите на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи во периодот во кој се одобрени дивидендите од страна на акционерите на Друштвото

н. Настаните после датумот на известување

Настаните после датумот на известување, кои обезбедуваат евиденција за состојбата која постои на датумот на известување, се третираат како корективни настани во овие финансиски извештаи. Оние кои се индикативни на состојбата која произлегува после датумот на известување имаат третман на некорективни настани.

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

Друштвото прави проценки и претпоставки кои се однесуваат на иднината. Резултирачките сметководствени проценки, по дефиниција многу ретко се идентични со актуелните резултати. Проценките и претпоставките кои влијаат значително на предизвикување материјални корекции до сегашните вредности на средствата и обврските во рамките на идната финансиска година се презентирани подолу.

Резервација за ревитализација на рудниците

Друштвата што вршат експлоатација на минерални сировини од рудниците потребно е истите на крајот од нивниот век на експлоатација да ги вратат во првобитна состојба, односно во онаква какви што биле на почетокот пред да бидат експлоатирани, што е во согласност со законската регулатива односно со Законот за екологија применлив во земјата во која друштвата работат (да се врати земјиштето во првобитна состојба после три години откако ќе се затвори рудникот и откако ќе заврши неговата експлоатација), и тоа до ниво кое е во законските рамки и до ниво кое е во согласност со политиката и праксата која се води за заштита на животната средина.

Резервацијата за ревитализација на рудниците ја одразува сегашната вредност на очекуваните идни трошоци за рекултивизација кои се очекува да настанат за оние делови од рудниците кои биле експлоатирани со датумот на известување. Резервацијата претставува сегашна вредност на очекувани идни одливи на пари кои се очекува дека ќе настанат за ревитализација на рудниците. Ова вклучува и одредување на вредноста на основа на проектот за ревитализација, дисконтните стапки и очекувани инфлационски стапки. Резервациите се преоценуваат на секој известувачки датум и се корегира со цел да ја одрази сегашната вредност на идните трошоци потребни за да се исполни обврската.

Сегашната вредност на очекуваните трошоци за реставрирање (тоа е оригиналната проценка како и промените во сметководствените проценки) се признава во извештајот за сеопфатна добивка освен ако не се поврзани со основните средства кои се наоѓаат и се поврзани со рудниците, при нивното првично признавање во кој случај, трошоците се капитализираат и амортизираат во текот на нивниот век на употреба.

Секоја промена во нето сегашната вредност на исправката за ревитализација на рудниците во текот на временското растојание се признава како финансиски трошоци во извештајот за сеопфатна добивка.

Користи за вработените

Сегашната вредност на обврската за пензионирање зависи од голем број на фактори кои се одредуваат на годишна основа со употреба на голем број на претпоставки. Употребените претпоставки во одредувањето на нето ефектот (трошок или приход) за пензионирање вклучува дисконтни стапки.

Било какви промени во овие претпоставки ќе се одразат на сегашната вредност на обврската за пензионирање и другите бенефици за вработените.

Друштвото користи претпоставена годишна дисконтна стапка. Тоа е каматна стапка која би требало да се употребува со цел да ја одрази сегашната вредност на претпоставените идни парични одливи кои се очекува да настанат со цел да се подмират обврските за дефинираните користи. Во одредувањето на соодветна дисконтна стапка, Друштвото ја употребува дисконтна стапка на Народна Банка на Република Македонија во отсуство на пазар на висококвалитени корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Останатите клучни претпоставки за пресметка на обврската за пензионирање во еден дел се засниваат на тековните пазарни услови.

Објективна вредност

Номиналната вредност намалена за проценетите загуби поради оштетување на средствата и обврските со рок на доспевање помалку од една година е приближна на нивната објективна вредност.

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ

Сметководствените политики на Групацијата се применуваат од период до период на конзистентна основа. Сметководствените политики се менуваат доколку тоа е условено со измена или донесување на нови МСФИ.

Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/ зголеми за 1% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни 1.554 илјади денари (2017: 1.626 илјади денари).

Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки на употребната вредност, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа. Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, макроекономските индикации, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување.

Доколку се идентификува оштетување со калкулацијата на употребната вредност, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи.

Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти, Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Основните финансиски обврски на Друштвото ги сочинуваат обврски спрема добавувачите и останати обврски. Друштвото располага со разновидни финансиски средства како што се: побарувања од купувачите, пари и парични средства и краткорочни заеми и депозити кои произлегуваат директно од работењето на Друштвото.

Друштвото во своето работење се изложени на повеќе финансиски ризици. Главните ризици се: ризик на ликвидност, девизен ризик и кредитен ризик. Управувањето со секој од овие ризици се одвива во согласност со политиките одобрени од Одборот на директори кој воедно е и одговорен за ревидирање на истите.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени, и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени од домашен пазар во македонски денари, а преостанатиот дел на странски пазар во ЕУР.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени од набавки на домашниот и странскиот пазар.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на компанијата во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвидат со точност и прецизност.

б) Каматен ризик

Приходите и оперативните парични текови на Друштвото се во голема мера независни од промената на пазарните каматни стапки.

Промена на каматните стапки и каматните маргини можат да влијаат врз финансиските трошоци и повратот на финансиските инвестиции.

Промените на пазарните каматни стапки влијаат на приходите од камати на орочени депозити во банки. На 31 декември 2018 година, Друштвото има орочени депозити во банките во износ од 822.875 илјади денари (2017: 759.382 илјади денари).

в) Девизен ризик

Изложеноста на Друштвото на девизен ризик е минимална со оглед на факот дека најголемиот дел од договорите поврзани со меѓународните трансакции (продажбите и набавките) се номинирани во ЕУРО, чијшто курс беше стабилен во текот на целата 2018 година. Исто така, договорите за продажба на домашниот пазар се номинирани во ЕУРО.

За потребите на анализа на чувствителност од девизниот ризик, Раководството користи претпоставка од 1% зголемување на девизниот курс на ЕУР, што се смета за разумно со оглед на стабилната домашна валута во однос на ЕУР во текот на изминатите години. На 31 декември 2018 година, доколку ЕУР би било 1% (2017: 1%) послабо или посилено во споредба со МКД, добивката после оданочување во нето билансот би била 6.513 илјади денари (2017: 8.278 илјади денари) повисока или пониска, соодветно.

г) Ризик на ликвидност

Управувањето со ризикот на ликвидност подразбира располагање со доволни количества на готовина, како и можност за финансирање преку користење на договорни кредитни аранжмани.

д) Кредитен ризик

Друштвото немаат значајна концентрација на кредитен ризик. Друштвото има воспоставено таква политика која што предвидува продажба на своите производи на клиенти со соодветна кредитна историја. Исто така, Друштвото има воспоставено таква политика која предвидува лимитирање на износот на кредитна изложеност на поединечните клиенти. Посебно, за да се намали овој ризик Друштвото бара обезбедувања како што се: банкарски гаранции и депозити.

Во врска со кредитниот ризик којшто произлегува од другите финансиски средства на Друштвото, кои се состојат од пари и парични средства, и краткорочни побарувања за позајмица, максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик поради неплаќање на договорната страна е еднаква на сметководствената вредност на овие инструменти.

Управување со капиталот

Примарната цел на управувањето со капиталот на Друштвото е да се обезбеди и одржува стабилен кредитен рејтинг и соодветни показатели на капиталот со цел да се поддржи работењето ид а се максимизира вредноста на акционерите.

Друштвото управува со својата структура на капитал и прави корекции на истиот, кои се во согласност со проемените на економските фактори. За да ја одржува и да ја корегира структурата на капиталот, Друштвото може да ја корегира дивидендата исплатена на акционерите, да врати капитал на акционерите или пак да издаде дополнителни нови акции, врз основа на претходна одлука на акционерите. Во текот на годините што завршуваат на 31 декември 2018 година и 31 декември 2017 година не беа направени промени во целите, политиките или процесите на Друштвото.

	Патенти и лиценци	Гудвил	Софтвер	Останати средства	Средства во подготовк а	Вкупно
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2018	17.796.460	-	-	-	-	17.796.460
Зголемување	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2018	17.796.460	-	-	-	-	17.796.460
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2018	13.613.600	-	-	-	-	13.613.600
Амортизација	-	-	-	-	-	-
Намалување	-	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2018	13.613.600	-	-	-	-	13.613.600
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2018	4.182.860	-	-	-	-	4.182.860
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2018	4.182.860	-	-	-	-	4.182.860
Набавна вредност						
Салдо на 1 Јануари 2017	41.393.558	-	-	-	-	41.393.558
Зголемување	6.251.035	-	-	-	-	6.251.035
Намалување	(29.848.133)	-	-	-	-	(29.848.133)
Салдо на 31 Декември 2017	17.796.460	-	-	-	-	17.796.460
Исправка на вредноста						
Салдо на 1 Јануари 2017	22.041.150	-	-	-	-	22.041.150
Амортизација	-	-	-	-	-	-
Намалување	(8.427.550)	-	-	-	-	(8.427.550)
Салдо на 31 Декември 2017	13.613.600	-	-	-	-	13.613.600
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	4.182.860	-	-	-	-	4.182.860
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2017	19.352.408	-	-	-	-	19.352.408

8. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестици во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2018	993.261.042	2.445.772.537	4.538.815.429	286.994.647	8.264.843.655
Зголемување	18.021.559	86.369.657	145.682.941	265.304.915	515.379.072
Намалување	-	(249.041)	(44.106.194)	(238.804.671)	(283.159.906)
Салдо на 31 Декември 2018	1.011.282.601	2.531.893.153	4.640.392.176	313.494.891	8.497.062.821
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2018	112.082.850	2.059.480.406	3.803.341.705	-	5.974.904.961
Амортизација	12.110.265	15.188.103	127.294.355	-	154.592.723
Намалување	-	-	(44.087.608)	-	(44.087.608)
Салдо на 31 Декември 2018	124.193.115	2.074.668.509	3.886.548.452	-	6.085.410.076
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2018	887.089.486	457.224.644	753.843.724	313.494.891	2.411.652.745
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2018	881.178.192	386.292.131	735.473.724	286.994.647	2.289.938.694
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2017	929.889.256	2.414.120.774	4.411.637.471	236.105.352	7.991.752.853
Зголемување	63.371.786	35.762.213	127.177.958	238.947.978	465.259.935
Намалување	-	(4.110.450)	-	(188.058.683)	(192.169.133)
Салдо на 31 Декември 2017	993.261.042	2.445.772.537	4.538.815.429	286.994.647	8.264.843.655
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2017	99.182.747	2.045.733.117	3.667.403.736	-	5.812.319.600
Амортизација	12.900.103	13.747.289	135.937.969	-	162.585.361
Намалување	-	-	-	-	-
Салдо на 31 Декември 2017	112.082.850	2.059.480.406	3.803.341.705	-	5.974.904.961
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	881.178.192	386.292.131	735.473.724	286.994.647	2.289.938.694
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2017	830.706.509	368.387.657	744.233.735	236.105.352	2.179.433.253

9. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА

2018	Недовршени земјоделски производи	Основно стадо	Обртно стадо	Повеќе- годишни насади	Средства во подготовка	ВКУПНО
Состојба на 1 Јануари 2018	-	-	-	-	-	-
Зголемување како резултат на набавки	-	-	-	-	-	-
Намалување како резултат на продажби	-	-	-	-	-	-
Ожнеани земјоделски производи пренесени во залихи	-	-	-	-	-	-
Промена на вредноста на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Трошоци на амортизација на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2018	-	-	-	-	-	-
<i>Нетековни средства</i>						
<i>Тековни средства</i>						
Вкупно биолошки средства 2018	-	-	-	-	-	-
2017						
Состојба на 1 Јануари 2017	-	-	-	-	-	-
Зголемување како резултат на набавки	-	-	-	-	-	-
Намалување како резултат на продажби	-	-	-	-	-	-
Ожнеани земјоделски производи пренесени во залихи	-	-	-	-	-	-
Промена на вредноста на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Трошоци на амортизација на биолошките средства	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 Декември 2017	-	-	-	-	-	-
<i>Нетековни средства</i>						
<i>Тековни средства</i>						
Вкупно биолошки средства 2017	-	-	-	-	-	-

	Тековна година	Претходна година
Вложувања во конвертибилни обврзници	-	-
Вкупно:	-	-
Број на конвертибилни обврзници:		
Права кои ги носат конвертибилните обврзници:		

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Тековна година	Претходна година
Побарувања од купувачи во земјата	231.104.292	185.191.371
Побарувања од купувачи во странство	245.289.446	283.811.921
Застарени, сомнителни и спорни побарувања	1.920.601	1.050.557
Вредносно усогласување на побарувања	(1.920.601)	(1.050.557)
Вкупно:	476.393.738	469.003.292

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	Тековна година	Претходна година
Парични средства на денарски сметки	352.376.826	100.493.886
Парични средства во денарска благајна	6.124	4.333
Девизна сметка	578.180.775	728.825.447
Девизна благајна	-	-
Вкупно:	930.563.725	829.323.666

13. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Родови на акции	Во сопственост на	Состојба					
		01.01.2018	%	зголем.	намал.	31.12.2018	%
Обични акции	Физички лица	90.263.305	5,16	-	-	90.263.305	5,16
	Правни лица	1.657.466.444	94,84	-	-	1.657.466.444	94,84
	Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	-
Приоритетни акции	ФПИО	-	-	-	-	-	-
Вкупно		1.747.729.749	100	-	-	1.747.729.749	100

Родови на акции	Во сопственост на	Состојба					
		01.01.2017	%	зголем.	намал.	31.12.2017	%
Обични акции	Физички лица	90.263.305	5,16	-	-	90.263.305	5,16
	Правни лица	1.657.466.444	94,84	-	-	1.657.466.444	94,84
	Откупени сопствени акции	-	-	-	-	-	-
Приоритетни акции	ФПИО	-	-	-	-	-	-
Вкупно		1.747.729.749	100	-	-	1.747.729.749	100

14. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Обврски со рок на достасување над 5 години:

Тековна година

Претходна година

Вид на обврска:

Вид на обезбедување:

Обврски спрема поврзани друштва

-

-

Обврски кон добавувачи

-

-

Обврски спрема поврзани друштва по основ на заеми

-

-

Обврски по основ на кредити

-

-

Обврски по основ на заеми

-

-

Останати долгорочни обврски:

-

-

Вкупно:

-

-

15. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	Тековна година	Претходна година
Добавувачи во земјата	300.645.717	197.329.779
Добавувачи во странство	137.020.182	109.643.074
Добавувачи за нефактурирани стоки	23.136.938	40.822.490
Вкупно:	460.802.837	347.795.343

16. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ПО ЗАЕМИ И КРЕДИТИ

	Тековна година	Претходна година
Краткорочни обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	-	-
Краткорочни кредити во земјата	-	-
Краткорочни кредити во странство	-	-
Вкупно:	-	-

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Тековна година	Претходна година
Приходи од продажба во земјата	2.887.394.863	2.814.825.580
Приходи од продажба во странство	1.513.055.695	1.562.784.392
Вкупно:	4.400.450.558	4.377.609.972

18. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Тековна година	Претходна година
Приходи од наемнини	21.958.581	20.529.407
Приходи од наплатени отпишани побарувања	-	-
Приходи од државни поддршки	-	-
Вкупно:	21.958.581	20.529.407

19. ОСТАНАТИ РАСХОДИ

	Тековна година	Претходна година
Транспортни услуги	162.655.873	141.221.030
Трошоци за саеми	-	-
Наемнина	7.000.721	6.156.597
Дневници за службени патувања и патни трошоци	9.337.755	6.445.995
Трошоци за членови на органот на управување, надзорниот одбор и за членовите на останатите органи	-	-
Трошоци за промоција, пропаганда и реклама	3.293.750	3.082.206
Премии за осигурување	6.387.752	6.157.630
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	1.024.138	1.084.524
Трошоци за ревизија	1.599.710	1.538.586
Трошоци за останати интелектуални услуги	16.638.341	19.797.388
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	1.653.778	608.299
Загуби од отуѓување на нетековни средства	18.586	
Останати расходи	25.941.799	16.607.550
Вкупно останати оперативни расходи	235.552.203	202.699.805

20. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ДРУШТВА

	Тековна година	Претходна година
Побарувања по основ на купопродажни односи	244.974.293	247.312.894
Обврски по основ на купопродажни односи	74.696.588	69.883.245
Приходи од продажба на готови производи	441.399.084	458.039.219
Приходи од продажба на стоки	403.707.165	468.994.590

Цементарница УСЈЕ АД Скопје

